

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika“ dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieściowy. Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu. Oddział w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5. Przedstawicielstwa: w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, ul. Toruńska 22 w Inowrocławiu, ul. Toruńska 1 w Gdyni, Starowiejska 19.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 2,95 zł. miesięcznie, 8,85 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3,84 zł. miesięcznie, 10,01 zł. kwartalnie. Pod opaską: w Polsce 6,95 zł., zagranicę 9,25 zł. miesięcznie. Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Redakcja 3316, 3326, Administracja 3315 — Oddział w Bydgoszczy 1299.

Założyciel Jan Teska.

Telefony Przedstaw.: Toruń 1546, Grudziądz 1294, Gdynia 1460, Inowrocław 420.

Numer 124.

BYDGOSZCZ, środa dnia 29 maja 1935 r.

Rok XXIX.

Do czego dąży Hitler?

W niedzielnym naszym artykule p. t.: „Polityka Stresemanna i polityka Hitlera“ zastanawialiśmy się nad tem, która z tych polityk jest lepsza dla Niemiec. Z polskiego punktu widzenia tego rodzaju rozważania mogłyby się niejednemu wydawać dziwnymi, ale tylko na pierwszy rzut oka. Za pytaniem, która jest lepsza, kryje się bezpośrednio drugie: która jest niebezpieczniejsza dla sąsiadów? Tak jest bowiem na tym gęsto zaludnionym świecie, że nikt nie może nawet głębiej odetchnąć, aby ruch jego klatki piersiowej na innego nie nacisnął.

W stosunku do Polski polityka Stresemanna była polityką rozpaczczą. Za cenę zniszczenia przekłętą „Saisonstaat“ i wydania go na łup hord bolszewickich, Niemcy ryzykowały tem, że same ulegną tej zaradzie. Było to dla nas największe niebezpieczeństwo, a na jego dnie, jakby pociecha: **Zginiemy my, ale zginięcie i wy!!**

Inaczej przedstawia się polityka Hitlera. Bierze ona coraz silniejsze akordy przyjaźni i cała polska opinja zastanawia się musi nad ich szczerością, słusznie wychodząc z założenia, że to, co jest dobre dla Niemców, napewno nie będzie... tak dobre dla Polaków.

Hitler za pacyfikację swych granic wschodnich księguje sobie poważne zyski w kierunku zachodnim i południowym. Jego akcja dobrodzenia była częściowo ułatwiona przez porozumienie z Polską. Nie należy jednak twierdzić, że została tem uwarunkowana. Wobec arcyمیکیkiego stanowiska, tak Francji, jak Anglii nasze najbardziej gorące sprzeciwy nie dałyby żadnego rezultatu, ale fakt jest faktem, że dla Hitlera odciążenie na tak poważnym froncie miało pewną wartość.

Wprawdzie ostatnio Niemcy zaniechały wyrażenia ataku na niepodległość Austrii, jednak ułatwiły sobie sytuację na tym odcinku przez porozumienie z Polską. Bezpośrednim następstwem tego paktu stał się sojusz sowiecko-francuski i sowiecko-czeski. Włochy mimo porozumienia z Francją poczuły się zaniepokojone. Via Praga Rosja zaczyna ciążyć nad Dunajem i Mussolini przestaje widzieć korzyści z współdziałania z Francją, gdyż zostaje spychany na szary koniec i traci wszelką swobodę ruchów na Bałkanie. Gdy ponadto apetyty na Abisynję przekreślać zaczynają wysyłki niemieckich pieniędzy, broni i instruktorów, Włochy zaczynają zezwalać w stronę Berlina i ostatnie wiadomości mówią już o projekcie strefy demilitaryzowanej nad Brennerem wzajemian za włoską zgodę na Anschluss, jednak niestety nie podkreślają, że polsko-niemieckie oświadczenie o nieagresji jest jedną z przyczyn leżących u podstawy tej zmiany rzeczy!!!

Na wschodzie nowa polityka niemiecka może liczyć na niemniej wielkie sukcesy dodatkowe. W swej ostatniej mowie kanclerz Hitler podkreślił z niezmierną stanowczością, że zawrze ze wszystkimi pakty o nieagresji (o nienapadaniu), tylko nie z Litwą!! Powodem ma być zniecanie się Litwinów nad klajpedzkimi Niemcami, a celem może być tylko na początek reaneksja Klajpedy i zakorkowanie Niemna w identyczny sposób, jak to już stało się z Wisłą, aby całe zaplecze tych dwóch rzek, czyli całą Polskę i Litwę móc trzymać w swym ręku!!

Francja stawia bój o kurs franka.

Ponowna podwyżka dyskonta ma zahamować odpływ złota.

Paryż, 28. 5. (PAT) Jak wiadomo Bank Francji, który 23 maja podwyższył stopę procentową, dwa dni później zdecydował się na ponowną jej podwyżkę, która weszła w życie z dniem 27 bm. Stopa dyskontowa została podwyższona z 3 proc. do 4, stopa zaliczek pod zastaw zboża z 4 i pół do 5 i pół procent, stopa od pożyczek najwyższej 30-dniowych pod zastaw papierów o określonym terminie płatności z 3 proc. do 4.

Jak wiadomo przed dniem 23 maja obowiązywały odpowiednio stopy procentowe: 2 i pół proc., 3 i pół proc. i 2 i 5/8 proc.

Agencja Havasa donosi, że czynniki międzynarodowe przewidują możliwość dalszych podwyżek dyskonta, tyle razy, ile tego będzie wymagała walka ze spekulacją. Agencja stwierdza, że podwyższenie dyskonta dowodzi niezłomnej woli rządu utrzymania nienaruszalności franka.

Tak znaczne podwyżki dyskonta wskazują na więcej niż ciężką sytuację.

Dla scharakteryzowania przyczyn powyższego stanu rzeczy wystarczy powiedzieć, że w ciągu ostatnich 7-miu lat wydatki państwowe wzrosły we Francji, głównie na skutek demagogii partyjnej o 11 miliardów franków, podczas gdy suma dochodu społecznego zmniejszyła się w tym czasie o przeszło 67 miliardów.

Budżet na rok bieżący jest również wyrubowany ponad możliwości płatnicze społeczeństwa.

Normalne wydatki budżetu wojkowego na 1935 r. przewidywane są w sumie 10,7 miljarda. Do tego dochodzą nadzwyczajne wydatki dla obrony kraju w wysokości 2,4 miljarda. W ostatnich miesiącach żądano i częściowo przyznano w parlamencie „dodatkowe“ kredyty na uzbrojenie, a mianowicie 1.800 milionów na budowę samolotów wojkowych, 1.100 milionów na flotę wojenną i 4.500 milionów na uzbrojenie armji. Częściowo pokryje rząd te wydatki z zasobów ostatniej pożyczki (2.250 milionów). Nie pozostanie mu zaś co do reszty nic innego, jak sięgnąć do nowej operacji kredytowej i to w momencie, gdy zwykle wydatki budżetowe nie mają pokrycia.

W związku z tak katastrofalną sytu-

acją budżetową rozpoczął się odpływ złota na ogromną skalę.

Z początkiem b. r. zapas złota Banku Francuskiego wynosił 82,1 miljarda franków. Do końca marca wzrósł o pół miljarda. Ale do 1 maja spadł prawie o trzy miljardy. Francja rozporządza wprawdzie ciągle największym po Stanach Zjedn. zapasem złota. Pokrycie franka jest olbrzymie. Ale mimo to istnieje nastrój nieufności, wywołany nie tylko kampanją dewaluacyjną pewnych kół i spekulacją, lecz także faktem, iż od 1932 r. deficyty budżetowe wynoszą około 10 miliardów rocznie i w roku bieżącym przekroczą tę cyfrę o kilkadziesiąt procent.

Nie więc dziwnego, że w ostatnich tygodniach złoto ucieka w tempie około miljarda franków tygodniowo. Rząd nosi się nawet z zamiarem

wydania zakazu wywozu złota.

Pełnomocnictwa.

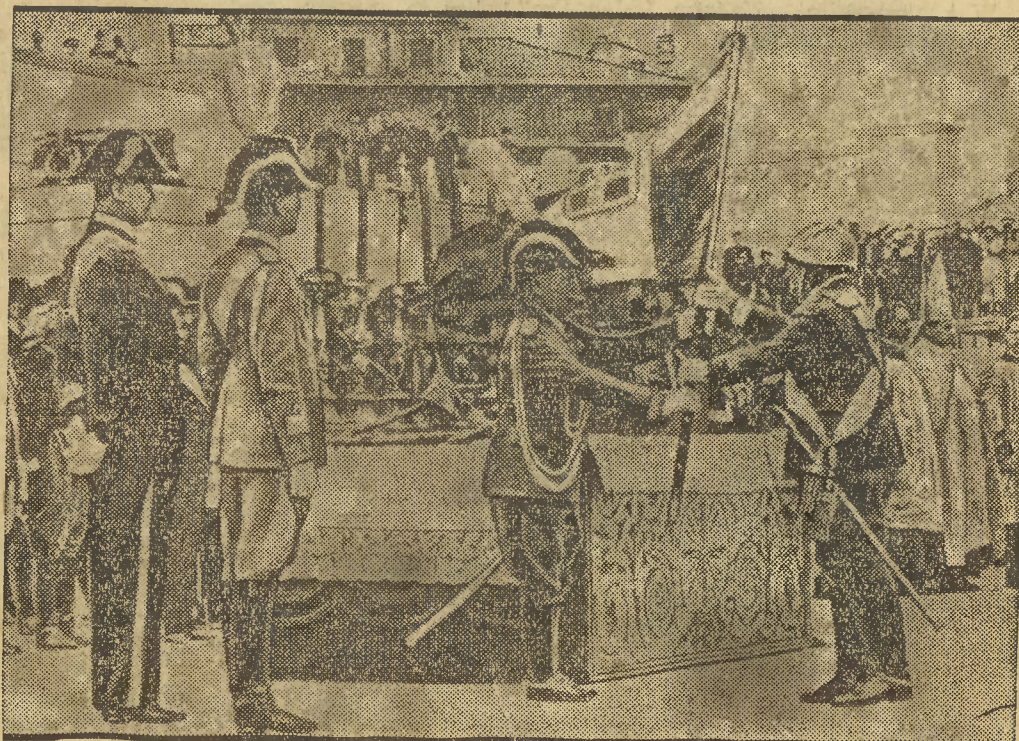
W takich warunkach Flandin domaga się pełnomocnictw. Czy je dostanie? Francuski parlament nie jest skłonny do ograniczania swej władzy, a Flandin należy do bardzo przeciętnych ministrów, a nie do wyjątkowych zbawców ojczyzny. Sygnalizują więc z Paryża również i możliwość zmiany rządu. Mówi się o Herriecie lub Lavalu.

Dla Polski perypetje franka są obo-

jętne. Wprawdzie mogą stracić nasi „kapitałisci“, którzy uciekali do Paryża za złotem, ale taka nauka może być dla całości naszego gospodarstwa raczej korzystna.

Z Francją stosunki gospodarcze są prawie zerowe. Jesteśmy z nią raczej w wojnie celnej. Tak więc złoty będzie mógł spokojnie przetrzymać największe wstrząśnienia paryskie. (s)

20 rocznica przystąpienia Włoch do wojny światowej.

W dwudziątą rocznicę przystąpienia Włoch do koalicji w czasie wojny światowej odbyły się na całym półwyspie apenińskim wielkie uroczystości wojskowe. W ramach tych uroczystości król Wiktor Emanuel wręczył w Rzymie chorągwie 19 nowym pułkom, udającym się do Afryki wschodniej.

Trzeba ponadto pamiętać o stałym koniku niemieckiej propagandy, o t. zw. organizowaniu „Ostrau“. Jest to bardzo nieokreślony obszar, do którego kluczem jest pobrzeże Bałtyku. Na niego kieruje się więc główny apetyt Trzeciej Rzeszy. Może ona być nawet szczerze

rozczarowaną do germanizacji Polaków, jak to mówił ostatnio Hitler, ale w stosunku do Litwinów, Łotyszów i Estończyków można tę doktrynę „nieco“ zmienić, biorąc pod uwagę tak niewyrobienie narodowe tych szczepów, jak i ich nieliczność..

Senat udzieli pełnomocnictw Flandinowi.

Paryż, 28. 5. (PAT) W kuluarach senatu panował wczoraj ruch stosunkowo niewielki. Zaledwie kilka grup senatorów można było spotkać w pałacu luksemburskim. Z rozmów, jakie prowadzono w kuluarach wynika, że senat aprobuje stanowczą i energiczną politykę, zgłoszoną przez rząd. Zdaniem komisji finansowej senatu, niejednokrotnie już przejawiało się pragnienie, by przedsięwziąć środki dla uzdrowienia sytuacji finansowej. Dlatego też senat oczekuje na wynik debat w izbie deputowanych. Niektórzy senatorowie żywią przekonanie, że projekt rządowy mógłby spotkać się w pałacu luksemburskim z aprobatą conajmniej 2/3 ogólnej liczby senatorów.

Czy 40.000 robotników wróci z Francji?

Warszawa, 28. 5. Agencja „Press“ notuje pogłoskę, iż w nadchodzących miesiącach oczekiwac należy powrotu z Francji do kraju około 40.000 (?) robotników polskich. Przy ministerstwie opieki społecznej z udziałem czynnika obywatelskiego, utworzona została specjalna komisja, której zadaniem jest zajęcie się losem reemigrantów z Francji.

Atak niemiecki na Klajpedę ułatwia nam poczucie nasze porozumienie z Litwą i utrudnia. Jest możliwym, że w Kownie przejrzą i, mając do wyboru między niebezpieczeństwem niemieckim i bolszewickim, wybiorą porozumienie z Polską, ale może również stać

się i tak, że politycy litewscy uznają nas za zbyt silnie związanych z Niemcami i rzucą się w ramiona rosyjskie, licząc na reasekurację w Paryżu. Wówczas wzajemnie za nasze dobre stosunki z Niemcami zaskiegnalibyśmy nietylko sojusz sowiecko-czeski zagrażający Małopolsce Wschodniej i naszym dobrym stosunkom z Rumunją, ale stracilibyśmy nadzieję na porozumienie z Litwą i zyskalibyśmy w niej nową kolonię Rosji, zagrażającą dla odmiany Ziemi Wileńskiej. Inaczej za pozorne zwolnienie (nie uwolnienie) „korytarza” pomorskiego z obciążeniem niemieckich zyskujemy kto wie, czy nie dwa korytarze na południu i północy w kleszczach Sowietów i łob półkolonii czeskiej i litewskiej!!!

Mogą również okazać się i dalsze skutki. Nowa polityka niemiecka mówi również dużo o porozumieniu z Polską, jak i antypokojem nastawieniu do zagadnień wschodnich. Można w tym widzieć dowód fałszywości w odniesieniu do nas i również coś najmniej niebezpiecznego, a mianowicie **chęć wywołania przyszłego konfliktu właśnie na wschodzie.**

Niemcy, choć nie znają naszego przysłówia, muszą stać się „mądre po szkodzi”. Atak na Belgię przyprawił ich o klęskę przez wzmożenie fali ogólnoświatowego oburzenia. Obecnie umowy locarneńskie czynią wielkie rozróżnienie między napastnikiem i napadniętym. Niemcy, gdyby mogły doprowadzić do napaści ze strony Francji, **kto wie, czy nie zniechęciłyby przeto Anglię do zachowania neutralności.** Ale jak zmusić Francję do wojny wbrew jej zbyt przesadnej nawet pokojowości?

Są zasadniczo dwa sposoby. Pierwszy i niepewny to Anschluss z Austrią, który jednak automatycznie rzuci na karły niemieckie całą potęgę Włoch. Drugi to wyprowadzenie z równowagi Sowietów, ale Sowietów związanych takim sojuszem z Francją, aby ta musiała się za nimi ująć. I może tu właśnie leży dodatkowy klucz do ostrych antyrosyjskich słów Hitlera, który chce nimi nietylko upewnić Polskę przed widmem Rapalla, o czym pisaliśmy w niedzieli, ale również **zespolic Rosję z Francją i wciągnąć tę ostatnią do kotłowni wschodnio-europejskiego?...**

Gdy teraz spróbujemy zsumować niebezpieczeństwa wynikające z polityki Stresemanna, która nas pchała między niemiecki młot i sowieckie kowadło, a polityka Hitlera, która dla odmiany może nas wciągnąć w zawieruchę wojenną pour le Roi de Prusse — dla dobra króla pruskiego — to jasnym jest dla każdego, że najlepsze byłoby znalezienie jakiegos trzeciego wyjścia, jakiejś polityki tylko polskiej, bo mającej na celu tylko dobro i wielkość naszej ojczyzny. Coś może wzorowanego na angielskim wait and see — czekać i patrzeć!?

Nasz półoficjalny organ „Gazeta Polska” zastanawiał się nad tem i doszedł do przekonania, że powinniśmy płacić „pokojem — za pokój, bezpieczeństwem — za bezpieczeństwo, przyjaźnią — za przyjaźnią”. Jest to bardzo słuszne i bardzo dla... Niemców pocieszające. Mogą liczyć na to spokojnie, że **ponawiając swe oferty pokoju, bezpieczeństwa i przyjaźni, otrzymają od nas równą odpłatę.** Czy „Völkischer Beobachter” nie twierdził np., że gen. Göringowi ludność Warszawy i Krakowa nie szczędziła pełnych sympatii powitań? **Nam tu na kresach zachodnich łatwiej jest zachować nieufność, ale w centrum kraju?...**

Nie chcemy być pesymistami i wierzymy mocno, że Polska nie zdecyduje się nigdy na nic, co by nie leżało wyłącznie na linii jej własnych interesów i że nasze społeczeństwo potrafi zawsze i w każdej sytuacji ocenić cudze usiłowania z tą samą dozą poczucia realności, jaką będzie stosowało do własnych postępów, ale nie możemy się oprzeć przed zrobieniem pewnego porównania.

Po Sadowie, Bismarck przykuł do rydwanu Rzeszy Austrię z takim skutkiem, że rozbił pod Sedanem drugie cesarstwo francuskie, a jeszcze po pół wieku Austria wzięła na siebie wielką część odium za wywołanie wojny światowej. Dziś niema już Austrii jako mocarstwa, ale w środkowej Europie jest Polska i można rzucić w przyszłość pytanie, czy porozumienie polsko-niemieckie nie jest jakąś bezkrwawą Sadową, otwierającą drogę do nowego Sedanu?...

St. Strąbski.

Mussolini jak dziki kot chodzi własnymi drogami.

Francja niezadowolona z ostatniej mowy dyktatora.

Paryż, 28. 5. (PAT.) Prasa francuska komentuje sobotnie przemówienie Mussoliniego. Komentarze te nie są pozbawione pewnego zawodu z powodu stanowiska, zajętego przez Mussoliniego w stosunku do Francji.

„ECHO DE PARIS” twierdzi, że Mussolini skłonny jest uczynić z odniesienia się poszczególnych państw do sprawy abisyńskiej kamień węgielny swoich stosunków z zagranicą. To zagadnienie stawia Francję w pozycji delikatnej. Francja uważa za kwestję zasadniczą związanie Włoch z ligą obrońców pokoju, którą stara się stworzyć, a nadto nie może dezawuować paktu Ligi Narodów.

„Le Journal” uważa, że o ile chodzi o sprawy europejskie, myśl Mussoliniego jest jasna. Realizuje on dalej plan Stresy, wskazując, iż **Sowiety nie powinny się mieszać do rozgrywek naro-**

dów europejskich i zostawia Niemcom drzwi otwarte.

„Action Française” pisze, iż Włochy w widoczny sposób odnoszą się z nieufnością do roli Sowietów w Europie. Duce podkreśla, iż tylko jeden problem dzieli Włochy od Niemiec: **problem austriacki.**

„Le Populaire” uważa, że Mussolini w przemówieniu swoim zaznaczył wyraźnie swój zły humor wobec akcji Francji i Anglii w Genewie. **Skłonny on jest prowadzić politykę Stresy tylko pod warunkiem, że zostawi mu się wolne ręce w Abisynji.** Pod tym też warunkiem zgodził się wziąć udział w „organizacji pokoju”.

Z powyższego wynika, że z szeroko reklamowanej Stresy i współpracy włosko-francuskiej niewiele zostaje. Mussolini jak kot z bajki Kiplinga „chodzi

własnymi drogami” i nie daje się oblaśkawiać Francuzom. Niezadowolenie Mussoliniego tkwi głównie w stosunku, **zajętym częściowo przez Francję, otwierając zaś przez Anglię w sprawie sporu włosko-abisyńskiego.** Po Stresie Mussolini spodziewał się, że Paryż i Londyn staną bez zastrzeżeń po jego stronie i poprą wszystkie inicjatywy rzymskie, łącznie z abisyńską. Stało się inaczej. Istnieje pakt Ligi, istnieje 50 państw zaściadających w Lidze, z których nie wszystkie odnoszą się pozytywnie do polityki kolonialnej Włoch. Francja wyjątkowo czuła na zachowanie przyjacielskich stosunków z Włochami, manewrowała tak, **aby nie urazić Rzymu i nie rzucić na pastwę płomieni paktu Ligi i wynikających z niego dla niej zobowiązań.**

Lord Eden zaś zupełnie wyraźnie ujawnił negatywny stosunek do tego, co się dzieje w dalekiej Afryce wschodniej. Więcej jeszcze, Eden otrzymał szereg telegramów gratulacyjnych i od ministrów i od licznych instytucji angielskich za rolę, jaką odegrał w Genewie. Prasa zaś angielska dobitnie potępiła politykę Włoch w Afryce. **Stąd rozczarowanie do Genewy, występujące wyraźnie u Mussoliniego.**

W sumie z ostatniej mowy Mussoliniego wyprowadzić można dwa nieomyślne wnioski: 1) objawy pewnego zachwiania się polityki Stresy i wynikające stąd zastrzeżenia pod adresem Francji i Anglii; 2) **chęć pozostawienia sobie wolnych rąk we wszystkich zagadnieniach polityki europejskiej, a wraz z tem możliwością manewrowania między Niemcami z jednej strony a blokiem francusko-sowieckim i Anglią z drugiej strony.**

Nigdy nie wierzyliśmy w nawrócenie Mussoliniego na francuską wiarę podczas Stresy, a teraz mamy tego dowody.

—:—

Przyjaźń z Szwedami.

Warszawa, 28. 5. (tel. wł.) Dnia 6 czerwca przybędzie do Warszawy szwedzki minister oświaty Ekberg. Celem jego przyjazdu będzie przyspieszenie prac nad zorganizowaniem wzajemnej polsko-szwedzkiej wymiany kulturalnej.

I z Węgrami...

Warszawa, 28. 5. (tel. wł.) Z Węgier przybędzie w czerwcu minister oświaty Homan dla przeprowadzenia rozmów o wykonaniu zawartej w czasie pobytu premiera Goemboesa w Warszawie polsko-węgierskiej umowy kulturalnej.

Japońska misja wojskowa w Warszawie.

W drodze powrotnej do Japonii zatrzymała się w Warszawie przejazdem japońska misja wojskowa, złożona z 10 oficerów z generałem Ito na czele.

Anglja pragnie pokoju i ograniczenia zbrojeń lotniczych.

Londyn, 28. 5. (PAT) Przemawiając wczoraj na zgrupowaniu publicznym w Londynie, Baldwin oświadczył, że idea zbiorowego bezpieczeństwa, w najgorszym swem znaczeniu, polega na tem, że Europa nie będzie pragnęła wojny i że jeśli którekolwiek państwo rozpocznie wojnę, czyli stanie się napastnikiem, **wszystkie inne kraje jednoczą się, aby zmusić je do zaprzestania kroków wojennych.** Jesteśmy jeszcze dość oddaleni, mówił Baldwin, od urzeczywistnienia tego rodzaju bezpieczeństwa. Jednakże na pewnym określonym obszarze zostało to wprowadzone w życie przez zawarcie układów lokarneńskich. Jedną z pierwszych rzeczy, jakie winny dokonać mocarstwa, które zawarły układy lokarneńskie, jest starać się o przeprowadzenie projektów w całej rozciągłości i w ramach układów lokarneńskich specjalne-

go paktu lotniczego, który mógłby zawierać i który, jak się spodziewam, będzie zawierał **zobowiązania ograniczenia zbrojeń.** Przyczyną obaw Europy nie jest obecnie armja, ani marynarka, lecz lotnictwo wojskowe. Ograniczenia zbrojeń lotniczych stanowią dlatego dla wszystkich zagadnienie niezmiernie doniosłe. Trzeba bowiem dość dużo czasu na przeprowadzenie mobilizacji armji, **lecz nie na mobilizację sił lotniczych.** Ograniczenie sił lotniczych położy kres wyścigom zbrojeń w tej dziedzinie. W dalszym ciągu Baldwin ubolewał nad tem, że Stany Zjednoczone nieobecne są w Lidze Narodów, stwierdzając, że **zawsze największą gwarancją zabezpieczenia przed wojną w jakiegokolwiek części świata, jest ścisła współpraca imperjum brytyjskiego i Stanów Zjednoczonych.**

Nowi wodzowie.

W krakowskim „Nowym Dzienniku” (żydowskim) ukazał się artykuł Zyngera, omawiający ostatnie wydarzenia. Znajduję się tam m. in. ustęp, dotyczący generała Rydza-Śmigłego i Sosnkowskiego. **Posłuszeństwo — pisze Zynger — jest wśród obecnych przywódców naczelnym nakazem i główną wytyczną postępowania.** Posłuszenie przyjął nominację gen. Rydz-Śmigłego, najstarszy rangą generał w służbie czynnej, gen. Sosnkowski. Nazajutrz po nominacji zgłosił się z całą generacją u nowego generalnego inspektora sił zbrojnych, składając deklarację **bezwzględnego posłuszeństwa.**

Trzeba przecież pamiętać, że general Sosnkowski był pierwszym szefem sztabu marsz. Piłsudskiego w Legionach... Gen. Sosnkowski był nietylko wybitnym wojskowym, ale i wybitnym politykiem. W latach późniejszych **stał blisko sfer konserwatywnych i ziemiańskich.** Od rządów Wł. Grabskiego w r. 1924 zgodnie z rozkazem marsz. Piłsudskiego, odsunął się od czynnej polityki.

Czy znaczy to, że gen. Rydz-Śmigłemu

B. minister Kühn prezesem Czerwonego Krzyża.

Walne zgromadzenie delegatów oddziałów Polskiego Czerwonego Krzyża wybrało przez aklamację prezesem zarządu głównego b. ministra komunikacji inż. Alfonsa Kühna.

Dotychczasowy prezes b. min. Darowski zrezygnował ze swego stanowiska z Czerwonego Krzyża.

obce są sprawy społeczne i polityczne? W lubelskim rządzie ludowym 1918 r. mianowany był ministrem spraw wojskowych, a wówczas zwracały się w jego stronę oczy lewicy, a szczególnie **ludowców.** Oczywiście byłoby szczytem naiwności — kończy swe wywody autor — aby mówić o prawem czy lewym odchyleniu. Obaj generałowie w ciągu ostatnich lat pracowali bezpośrednio pod kierownictwem marsz. Piłsudskiego. To byli bezpośredni **uczniowie marszałka,** którzy pracowali z nim czy to w generalnym inspektoracie, czy w Belwederze. Obaj są więc przedewszystkiem **wiernymi żołnierzami marszałka.**

Huragan w kieleckim.

Ubiegłej nocy nad terenem gmin Samsonów i Mniów w pow. kieleckim przeszedł gwałtowny huragan, połączony z ulewnym deszczem. Pola kilku wsi zostały zalane wodą, **która zniszczyła plony.** Stan wód na rzekach i stawach gmin nawiedzonych huraganem podniósł się o 3 metry ponad poziom normalny, przyczem nadbrzeżne młyny, tartaki i osiedla zostały zalane wodą. Ludność z zagrożonych miejsc usunięto. Ponadto na terenach tych zniszczone zostały z szeregu miejsc drogi i mosty, a ruch kołowy został wstrzymany. Wypadków z ludźmi nie było.

Nad Skarżyskiem i okolicą przeszła burza z ulewnym deszczem, skutkiem

czego został **podmyty tor kolejowy** na szlaku Blizyn—Sołtyków. Komunikacja kolejowa na tym odcinku została przerwana. Ponadto zostały uszkodzone przewody telegraficzne, telefoniczne i elektryczne.

Rzeka Kamienna wezbrała, zalewając niżej położone łąki i pola. Do akcji ratunkowej zawezwano drużyny kolejowe.

Również i powiat liżecki nawiedziła niezwykle gwałtowna nawałnica deszczowa, wyrządzając **znaczne szkody.** Wezbrane wody zagrażały kilku osiedlom. W okolicach Wąchocka woda zalała łąki i pola orne. Wydarzyły się dwa wypadki zatonięcia na terenie stawów starachowickich.

List z Londynu.

Audjencja dziennikarza angielskiego u cesarza abisyńskiego.

(Od własnego korespondenta „Dziennika Bydgoskiego“)

Londyn, w maju.

Spór między Włochami i Abisynją, nad którym obecnie debatuje Rada Ligi Narodów, żywo interesuje tak rząd, jak opinię publiczną w Anglii. W celu zbadania na miejscu istoty tego sporu, któ-

Cesarz Abisynji.

ry może pociągnąć za sobą wojnę między temi dwoma państwami, dziennik „Daily Mail”, należący do potężnego koncernu lorda Rothermerea „The Associated News Press” wysłał do kolonii włoskich Erytrei i Somalilandu specjalnego korespondenta, który następnie udał się do Harraru, miasta w Abisynji, gdzie obecnie przebywa cesarz Haile Selassie i przyjęty został na dłuższej audjencji. Cesarz wręczył korespondentowi własnoręcznie napisany przez siebie w języku francuskim komunikat, prosząc, by tenże podany został do wiadomości narodu angielskiego za pośrednictwem gazety „Daily Mail”. „Abisynja jest krajem pokój milującym, który chce żyć w pokoju ze swymi sąsiadami. Zazdrośna o swe prawa, lecz zawsze pomna praw innych, nie znieśie ona żadnej niesprawiedliwości”.

Harrar, starożytne, obwarowane murami miasto, leży na wysokości 6.000 stóp w jednej z najbogatszych prowincyj państwa Etiopskiego. Przed odjazdem do Addis Abeby (stolicy Abisynji) cesarz zawezwał korespondenta do pała-

cu i upoważnił go do wysłania drugiego komunikatu. „Bezwarunkowo nieprawdą jest, jakobyśmy mieli samoloty, tanki, trujące gazy oraz ciężką artylerię. Te nowoczesne zbrojenia, które posiadamy, przeznaczone są tylko dla obrony i zupełnie nie nadają się dla celów zaczepnych. Mniemam, iż Liga Narodów przychylnie wysłucha moje odwołanie się do sprawiedliwego sądu i usilnie proszę, by spór z Włochami był ostatecznie załatwiony w tym tygodniu”.

Przyjazd cesarza zakłócił spokój tego od wieków cichego miasta, a przejazdka po Harrarze żywo przypomina sceny z tysiąca i jednej nocy. Tylko obecność cesarskich samochodów przypomina, iż nie są to już czasy feudalne. Rycerze, duchowni i włościanie przeciągają w barwnych kawalkadach, podczas gdy skutki razem kajdanami dłużnicy i wierzy-

ciela oczekują w prymitywnych sądach wymiaru sprawiedliwości. W nocy wygłodniałe hyjny wyją pod murami miasta, a na niedalekiej górze więziony jest od lat w złotych kajdanach zdezonizowany w 1916 cesarz Lej Yasu.

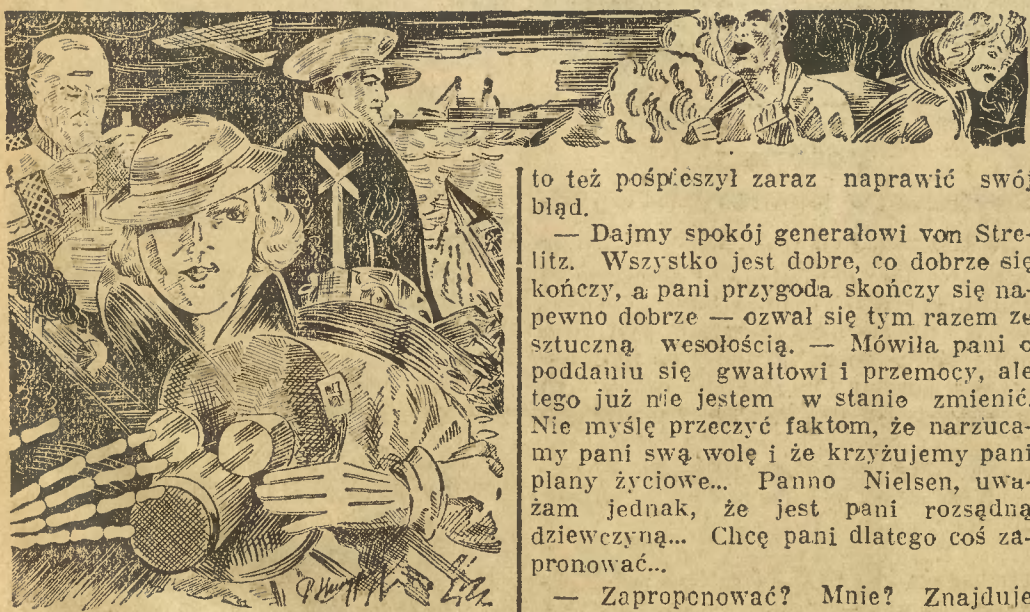
Cesarz Sellasie przyjął korespondenta w nowym wspaniałym pałacu, który tylko co został wybudowany na wzgórzu. Siedząc na złoconym tronie na podniesieniu, cesarz przez całą godzinę omawiał z korespondentem zagadnienie, które obecnie wzbudza zainteresowanie całego świata. Ręce cesarza są pielęgnowane, zachowanie jego było pełne dystynkcji.

„Pod zarządzeniem włoskimi, poczynionymi rzekomo w celach ostrożności, ukrywa się widocznie zamiar napadu na moje państwo”

30 rocznica bitwy pod Czuszimą.

W dniach 27 i 28 maja br. upływa trzydziesta rocznica bitwy morskiej pod Czuszimą, w której flota japońska pod wodzą admirała Togo zniszczyła całkowicie flotę rosyjską. Nasz obrazek przedstawia flotę japońską przed decydującą rozprawą.

Pod **OBZAMKAMI**
MAREK ROMAŃSKI

9)

(Ciąg dalszy). !

— Nie — w głosie wysokiego, barczystego pana brzmiał ton szczególny. — Zapewniam panią, że generał ani nie będzie niepokoił się pani losom, ani nie będzie pani szukał, bo prosto nie będzie nic wiedział, że pani zginęła bez śladu...

Odjęła jabłko od ust. Zdawało się, że nagle zrozumiała.

— Jakto?

On jednak zorientował się natychmiast, że ostatnie wypowiedziane przez niego słowa były już zbyt przejrzyste,

to też pośpieszył zaraz naprawić swój błąd.

— Dajmy spokój generałowi von Strelitz. Wszystko jest dobre, co dobrze się kończy, a pani przygoda skończy się zapewne dobrze — ożwał się tym razem ze sztuczną wesołością. — Mówiła pani o poddaniu się gwałtowi i przemocy, ale tego już nie jestem w stanie zmienić. Nie myślę przeczyć faktom, że narzucały pani swą wolę i że krzyżujemy pani plany życiowe... Panno Nielsen, uważam jednak, że jest pani rozsądną dziewczyną... Chcę pani dlatego coś zaproponować...

— Zapropnować? Mnie? Znajduje się pan przecież w położeniu, w którym może pan bezpiecznie rozkazywać. Cóż to za propozycja?

— Chodzi o ułatwienie sytuacji.

— Komu?

— I pani i nam...

— W jaki sposób?

— Niech pani mi przyrzeknie, że przez czas, w którym pozostawać pani będzie pod naszą... opieką, — uśmiechnął się — nie podejmie pani żadnej próby ucieczki lub też alarmu...

— To jest ułatwienie sytuacji dla pana, ale nie dla mnie...

— Dla pani też. Skoro lojalnie dotrzymać pani będzie przyrzeczenia, będzie pani mogła korzystać z licznych przywilejów.

Greta Nielsen cisnęła gryzek jabłka w kąt kabiny. Był to gest odradzającej się energii.

— Nie, panie — rzekła, potrząsając swą nieuczesaną, zaniedbaną główką — Tego przyrzeczenia pan nie otrzyma... Przeciwnie, przyrzekam panu, że wykorzystam każdą okazję, każdy sposobny moment, by wyrwać się z tych siideł, w które wpadłam... Jeżeli myślał pan, że jestem tchórzem, to bardzo pan się pomylił. Ucieknę przy pierwszej nadzającej się okazji...

Spojrzenia ich spotkały się i wysoki, barczysty mężczyzna zrozumiał, że Greta Nielsen dotrzyma słów swoich, gdy tylko będzie mogła.

Zdało się, jak gdyby noc stała się jeszcze ciemniejsza, jeszcze bardziej mroczna. Pod kopułą bezgwiezdnego, martwego nieba, chwytając pomyślny wiatr w żagle, szkuner „Amelia Luckenbach” ciął dziobem wzburzone fale Bałtyckiego morza.

ROZDZIAŁ III.

— Następny!...

W saloniku nie wielkiego statku pasażerskiego, przybyłego ze Sztokholmu do Szczecina odbywała się rewizja paszportowa przed wypuszczeniem na ląd podróżnych, udających się do Niemiec.

Przy długim stole, obitym zielonym sukniem i zarzuconym papierami okrętowym siedziało trzech ludzi. Byli to urzędnicy komisji portowej, których zadaniem było sprawdzanie dokumentów podróżnych. Obok nich stał pochylony, gotów w każdej chwili do udzielenia wszelkich wyjaśnień, oficer administracyjny okrętu.

Przy drzwiach saloniku pełnił służbę marynarz, wpuszczając po jednym,

— to są słowa cesarza. — „Wobec usiłowań, aby pograniczne spory poddane zostały pod sąd arbitrażowy, uważam, że wojownicza postawa Włoch zagraża nie tylko pokojowi mojego kraju, ale i pokojowi całego świata”.

Po omówieniu wszystkich swoich założeń względem Włoch cesarz zaznaczył, „że Włosi usiłują podburzyć przeciwko niemu jego mahometańskich poddanych, liczba których przewyższa ludność chrześcijańską i wywołać zajścia na granicy, które usprawiedliwiłyby zbrojną interwencję. Twierdzą oni, że zezwalamy na prowadzenie handlu niewolnikami i że wogóle zachowujemy się agresywnie, że jeżeli jako niezależny naród będziemy dalej egzystować, to będzie to ze szkodą dla prestiżu europejskiego. Dla każdego, kto z naszą sytuacją jest obeznany, jest to oczywista nieprawda”. W końcu cesarz oświadczył, że „jeśli Włochy będą dalej kontynuowały mobilizację i prowokowały pograniczne zajścia, będzie on w końcu zmuszony przedsięwziąć kroki obronne. W celu odparcia obecnej inwazji ogłoszona będzie powszechna mobilizacja i cała Abisynja zjednoczy się, aby odeprzeć najazd, tak jak nasz sławny przodek Menelik dokonał tego w Adui” (gdzie Włosi sromotną ponieśli klęskę).

Audjencja ta była najdłuższą, jakiej kiedykolwiek cesarz udzielał dziennikarzowi lub innej prywatnej osobie.

Niemalą sensacją Londynu w ostatnich dniach jest wydany przez L. C. C. (London County Council — Radę Miejską) zakaz urządzania w niedziele zawodów bokserkich. Dotknie to setki bokserów zaangażowanych w niedzielnych zawodach oraz tysiące londyńczyków, którzy regularnie uczęszczają na nie. Pod presją władz duchownych (anglikańskich) Home Office (ministerstwo spraw wewn.) uznało, iż urządzanie zawodów bokserkich w niedziele jest sprzeczne z prawem.

Od lat stu nie widziano takiego przeżycia, z jakim w ostatnią środę 22 bm. odbył się w Guildhall (ratuszu) w City bal i przyjęcie wydane z okazji jubileuszu króla. Korporacja City wysłała 1.850 zaproszeń, obecną była królewska para i cała rodzina królewska, gabinet i korpus dyplomatyczny, przedstawiciele władz duchownych, nauki, sztuki i inni. Przygrywały trzy orkiestry. Tualety dam olśniewały blaskiem brylantów i naszyjników z pereł i drogich kamieni. Tysięczne tłumy cierpliwie oczekiwaly na przyjazd królewskiej pary i zaproszonych gości.

Britannicus.

przed oblicze komisji pasażerów, ustawionych w długi ogonek w wąskim okrętowym korytarzu.

— Następny!

Jeden z członków komisji portowej — młody człowiek w mundurze porucznika niemieckiej marynarki wojennej — brał z rąk każdego pasażera paszport, porównywał fotografie, badał wprawem okiem pieczęcie i wizy, rzucił czasem kilka pytań, poczem oddawał paszport drugiemu urzędnikowi — starszemu, tysemu panu w cywilnym ubraniu, który opatrywał paszport w pieczętkę z napisem „dozwala się na wjazd”.

Wszystko to czyniono szybko i grzecznie, jednakże z dokładnością i starannością wrodzoną Niemcom.

Nastąpił bowiem zpowrotem złote czasy międzynarodowego szpiegostwa i Niemcy, same zalewające swymi wywiadowcami wszystkie państwa na kontynencie, również i u siebie miały sporo nieproszonych gości, przed którymi bronili się ze wszelkich sił. W warunkach tych nie było niczem dziwnym wzmocnienie kontroli na posterunkach granicznych i w portach. Kontrola paszportów dokonywana była skrupulatnie i dlatego właśnie porucznik Kurt von Hedinger, jeden z najzdolniejszych młodych oficerów marynarki, przydzielony do służby w wywiadzie politycznym, w tajnych kartotekach figurujący pod szyfrą „F-3”, zasiadał w komisji portowej, decydując o wypuszczeniu danego pasażera na ląd, o odmowie wylądowania, lub też o zatrzymaniu podejrzanego w areszcie ochronnym do wyjaśnienia zrodzonych wątpliwości.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Dział Gospodarczy

Tadeusz Zimniak.

Czego oczekuje rolnictwo w przyszłym sezonie gospodarczym?

W związku z ustaleniem opinii w sprawie wytycznych polityki zbożowej na rok 1935-36 sfery rolnicze sprecyzowały swe poglądy szczególnie na akcję interwencyjną prowadzoną przez Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe oraz na sprawę premjowania eksportu rolnego.

W zakresie zwrotu cel czyli premji wywozowej domagają się sfery rolnicze podwyższenia dotychczasowych stawek z G zł na 12 zł od 100 kg wywiezionego zboża przy odpowiednim przystosowaniu zwrotów cla na mąkę i inne wyroby młynarskie. Również domaga się rolnictwo rozciągnięcia systemu zwrotu cla na strączkowe i grykę. Tak więc według życzeń rolnictwa winien podlegać premjowaniu również eksport **grochu, fasoli, bobu, bobiku, soczewicy, lubinu, peluszk, wyki, oraz gryki (tatarki)** i to conajmniej w wysokości 50% zwrotu cla obowiązującego dla zboża. Gdyby sfery rządowe żądania rolnictwa idące w kierunku tak szerokiego stosowania premji wywozowych zaakceptowały to niewątpliwie byłby to poważny zwrot w naszym systemie handlowym co spowodowałoby poważne zmiany i przesunięcia w naszej dotychczasowej polityce eksportowej. Przyszłość może dopiero wykażać czy stosowanie zwrotu cla dla zbóż strączkowych przyniesie rolnictwu pożądane korzyści. Przy ustaleniu polityki zbożowej na przyszłą kampanję rolniczą rząd weźmie sprawę tą niewątpliwie pod szczególną rozwagę uwzględniając, że eksport **zbóż strączkowych jest znacznie różnorodny i zbyt trudny do ujęcia w takie ścisłe ramy jak wywóz żyta czy jęczmienia.** Należy się poważnie zastanowić nad tem, czy ingerencja Państwa w jakiegokolwiek formie jest tu konieczna czy też pozostawić sprawę strączkownictwu jak dotychczas zupełnie inicjatywie prywatnej która zdolała już utworzyć sobie odpowiednie drogi i znaleźć rynki zbytu bez pomocy premji.

Jeżeli chodzi o stosunek rolnictwa do akcji interwencyjnej prowadzonej przez P. Z. P. Z. sfery rolnicze na podstawie doświadczenia z ubiegłych lat stwierdzają, że akcja ta przy niedostatecznych środkach technicznych i finansowych jakimi rozporządza P. Z. P. Z. nie jest w stanie utrzymać cen zboża na poziomie opłacalności dla rolnictwa a szczególnie nie może zapewnić rolnictwu nie tylko ruchu zwykłego cen ale nawet utrzymania cen na jednym poziomie w ciągu całego roku gospodarczego. Rolnicy, którzy brali za podstawę do kalkulacji ceny zboża płacone w kilka tygodni po żniwach i na tej podstawie zaciągali zobowiązania czy też brali pożyczki rejestrowe pod zastaw zboża, **zostali poważnie zawiedzeni w swej rachubie i narażeni na poważne straty.** Jak już niejednokrotnie pisaliśmy w bieżącym roku gospodarczym P. Z. P. Z. kilkakrotnie musiały przerwać zakupy interwencyjne ze względów technicznych co za każdym razem powodowało obniżenie cen poniżej poziomu w stosunku do pierwszych miesięcy poźniowych.

Sfery rolnicze licząc się z temi warunkami nie rezygnują bynajmniej z dalszej działalności P. Z. P. Z. i domagają się dalszego rozszerzenia akcji interwencyjnej o ile warunki na to pozwolą. Związek Izb i Organizacji Rolniczych R. P. stoi na stanowisku, że **działalność P. Z. P. Z. w przyszłym roku gospodarczym powinna być przystosowana do realnych środków i możliwości tej instytucji.** Akcja P. Z. P. Z. powinna dążyć nie do oderwania cen wewnętrznych od cen eksportowych zaraz po żniwach i potem stopniowo ceny te obniżać, **lecz P. Z. P. Z. winny prowadzić zakup i sprzedaż na zasadach normalnej kalkulacji handlowej.** Instytucja ta jako najpoważniejszy odbiorca i

eksporter zboża winna w miarę możliwości wpływać, aby poziom cen otrzymanych przez rolnika odpowiadał cenie eksportowej z doliczeniem premji wywozowej po uwzględnieniu rzeczywistych kosztów handlowych i transportowych. Czyli innymi słowy P. Z. P. Z. winny regulować ceny w ten sposób, **aby premja eksportowa dostała się do rąk rolnika** i w ten sposób spełniła swoje zasadnicze przeznaczenie. Dalej słusznie domagają się sfery rolnicze oraz handlowe, aby do współdziałania z akcją interwencyjną dopuszczony został cały **spółdziałczy oraz prywatny aparat handlowy.** Dotychczas współpraca ta ograniczała się wyłącznie do pośrednictwa w zakupie co okazało się niedostatecznym. Obecnie rozporządzamy już dużym zorganizowanym prywatnym aparatem handlowym z własnym poważnym kapitałem, który należałoby wciągnąć do akcji interwencyjnej bez ograniczeń i

dopuszczać tak do zakupu jak i sprzedaży zboża na tych samych warunkach i przywilejach jak i P. Z. P. Z. Będzie to zupełnie możliwe i przyniesie odpowiednie korzyści wówczas, jeżeli P. Z. P. Z. będą pracowały na zasadzie **normalnej kalkulacji handlowej.**

Akcja interwencyjna uzyskałaby znaczną pomoc a P. Z. P. Z. duże odciążenie techniczne i finansowe, przez co dąłoby się uniknąć nieprzewidziane wstrząsy, tak często powodowane nagłym wstrzymaniem zakupów i utrzymaniem w ciągłości akcji interwencyjnej. Jeżeli zasady przyszłej polityki zbożowej — która w tych dniach ma zostać ustalona — pójdą po takiej linii to nieplonne będą nadzieje sfer rolniczych, że przyszły rok gospodarczy po tylu eksperymentach przyniesie rolnictwu **pożądane korzyści. Byłoby to również zapowiedź lepszej ery dla prywatnego handlu zbożowego.**

Położenie gospodarcze Polski w oświetleniu B. G. K.

Bank Gospodarstwa Krajowego charakteryzując sytuację gospodarczą w Polsce, stwierdza, że wpłaty ze strony szerokiej rzeszy ludności na pożyczkę inwestycyjną pozostały prawie bez wpływu na ruch wkładów, a jedynie dała się zauważyć pewna wstrzemięźliwość w udzielaniu kredytów w niektórych mniejszych instytucjach kredytowych, biorących udział w subskrypcji pożyczki inwestycyjnej. Ogólna działalność kredytowa banków pozostała bez większych zmian, korzystny stan wypłacalności w kredycie bankowym został utrzymany.

Dewaluacja waluty belgijskiej, jak również guldena gdańskiego nie wywarła ujemnego wpływu na położenie rynku pieniężno-kapitałowego w Polsce, który cechowała w dalszym ciągu stosunkowo wysoka płynność i przyrost wkładów w instytucjach finansowych.

Wzrost wkładów był jednak mniejszy niż w poprzednich miesiącach, na co wpłynęło głównie sezonowe zwiększenie zapotrzebowania pieniężnego na sfinansowanie ożywającego się ruchu budowlanego oraz wzmoczeniej produkcji niektórych gałęzi przemysłowych i prac wiosennych w rolnictwie.

Jeśli chodzi o stan wytwórczości przemysłowej, to wykazuje ona w porównaniu z poprzednim miesiącem pewną wyższość, do której przyczynił się wzrost zatrudnienia w przemyśle związanym z budownictwem i inwestycjami.

Dalszy sezonowy spadek wydobycia węgla spowodowany był głównie zmniejszeniem się eksportu. Zbyt węgla w kraju obniżył się tylko nieznacznie.

W przemyśle naftowym i hutnictwie poprzedni stan uruchomienia został utrzymany chociaż zbyt wyrobów był mniejszy.

4.922 osób na Pomorzu znalazło pracę.

Sytuacja na rynku pracy w kwietniu.

W ciągu kwietnia rb. w biurach pośrednictwa pracy przy wojewódzkich biurach Funduszu Pracy i ich ekspozyturach zarejestrowano ogółem 473.249 osób, poszukujących zatrudnienia. Popyt na pracę w poszczególnych biurach pośrednictwa pracy wynosił 55.328 robotników.

Dzięki zapośredniczeniu biur pośrednictwa pracy zatrudnienie w kwietniu rb. znalazło w województwie pomorskim 4.922 osób.

zatrudnienie szczególnie w tych gałęziach, które pracują dla budownictwa.

Ze względu na rozpoczęty sezon budowlany podniosło się poważnie uruchomienie przemysłu mineralnego. Przemysł drzewny natomiast pracował słabiej mimo zwiększenia wywozu drzewa.

Przemysł włókienniczy utrzymał wysoki stan produkcji, dopiero pod koniec miesiąca uruchomienie fabryk było mniejsze.

Ogólny stan obrotów handlowych był w ostatnim miesiącu wyższy ze względu na rozpoczęty sezon sprzedaży w branżach odzieżowo-włókienniczych. Również obroty handlowe z zagranicą wzrosły silniej po stronie przywozu, który przewyższył nieznacznie wartość wywozu.

Wreszcie liczba zatrudnionych robotników w przemyśle wzrastała nadal a spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych był w ostatnim miesiącu silniejszy.

Reforma świadectw przemysłowych.

Warszawa. (tel. wł.) Związek izb przemysłowych przedłożył ministerstwu skarbu obszernie umotywowany projekt reformy świadectw przemysłowych. Projekt zmierza do zniesienia klas miejscowości i oparcia wysokości opłaty za

świadectwa przemysłowe na podstawie ustalonego obrotu oraz do unormowania wysokości opłat za karty rejestracyjne dla przedsiębiorstw handlowych, obsługujących własne przedsiębiorstwa prze-

mysłowe i zakłady rzemieślnicze. Chałupnicy mają być zaliczeni do rzemiosła i pociągnięci do nabywania kart rejestracyjnych o minimalnej opłacie.

Przedłożony projekt proponuje utworzenie 9 kategorii świadectw dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, 11 kategorii świadectw dla warsztatów rzemieślniczych z kartami rzemieślniczymi, 7 kategorii dla zajęć przemysłowych, 3 kategorii dla doróżkarstwa i furmaństwa oraz 15 kategorii dla przedsiębiorstw wyżej niewymienionych. Karty rejestracyjne miałyby być podzielone na 7 kategorii.

Z ceny świadectwa przemysłowego 60% miałyby otrzymać skarby państwa, 15% związki komunalne, 15% szkolnictwo zawodowe i 10% izby przemysłowo-handlowe i rzemieślnicze. Ogólny wpływ za zreformowane świadectwa przemysłowe obliczany jest na 50 milionów złotych rocznie.

Równocześnie postanowiono domagać się wprowadzenia zryczałtowanego podatku obrotowego dla mniejszych zakładów rzemieślniczych oraz przyznania ulgowej stawki w podatku obrotowym dla warsztatów rzemieślniczych, prowadzących księgi handlowe.

Ważne dla płatników podatku obrotowego.

Zwracamy naszym Czytelnikom uwagę, że z dniem 31-go maja 1935 r. upływa termin płatności podatku obrotowego za 1934 r.

Kwoty, niewpłacone w powyższym terminie ulegną natychmiastowej egzekucji, a poza tem nowe przepisy podatkowe nie przewidują 14-dniowego ulgowego terminu czyli, że kary za zwłokę pobiera się obecnie już od następnego dnia po upływie ustawowego terminu płatności.

W interesie zatem płatników leży ściśle dotrzymanie terminu płatności.

Czy stabilizacja walut?

Nowy Jork. (PAT). Korespondent warszawski „New York Times” donosi ze źródła międzynarodowego, że Stany Zjednoczone zamierzają zaproponować w najbliższym czasie zwołanie konferencji wszechświatowej dla opracowania podstaw umowy międzynarodowej o stabilizacji walut i usunięciu barier celnych. Konferencja nie miałaby być tak liczną jak londyńska.

Nowe ceny za produkty rolne wywożone do Gdańska.

Dewaluacja guldena gdańskiego spowodowała poważne komplikacje w obrocie towarowym polsko-gdańskim. Kalkulacja cen produktów rolnych dopuszczonych do wywozu na teren Wolnego Miasta Gdańska, wobec dewaluacji guldena, musiała ulec poważnym przeobrażeniom.

Dla ustalenia nowych cen, wyłoniono przeto Komisję Mieszana Polsko-Gdańską, która w rokowaniach ostatnio przeprowadzonych ustaliła następujące ceny na produkty rolne dopuszczone do wywozu do Gdańska:

Za ziemniaki dostarczone do 15 czerwca 1935 r. — 5 guldenów franco Gdańsk za 100 kg.

Za mleko 0,12 guldena za jeden litr franco Gdańsk, przy ustalonym kontyngencie dostaw mleka w czasie od 1 maja do 15 czerwca 1935 r. w kwocie 920.000

litr. O ile powyższy kontyngent 920.000 litr. w tym okresie zostanie przekroczony, to za ilości ponad 920.000 litr. ustalona została cena 0,08 guldena za jeden litr franco Gdańsk.

Za bydło rogate 66 guld. za 100 kg franco Gdańsk.

Za trzodę chlewną 72 guld. za 100 kg franco Gdańsk.

Przy powyższych cenach ustalony został stosunek walutowy 100 guld. — 100 zł. Na wypadek zmiany stosunku walutowego 100 guld. — 100 zł o 50 proc. w górę lub w dół, cena automatycznie zmienia się w stosunku do zmiany kursu.

Od powyższych cen nie będzie się w przyszłości potrącać 20 proc. ani inn. opłat, dotychczas przez Gdańsk pobieranych.

Zielona chorągiew proroka.

Nowa Mekka. — Prorok azjatycki walczy z białymi. — Ucieczka z więzienia. Groza i śmierć w Mongolji. — Głowa młodzieńca Ma.

Dziewięćdziesiąt dni jadą wielbiący z Pekinu do Urumczy, do siedziby tajemniczego człowieka, spadkobiercy i następcy proroka Mahometa. W tem zaczerpniętym mieście w głębi Azji, na gorącej ziemi, na której zetknęły się z sobą Rosja i Japonja, idea azjatyckiego panowania nad światem i światowy komunizm, **zbudował Kemal nową Mekkę.** Marzy on o państwie kolorowej ludzkości, które powstanie nie pod gwiazdą sowiecką i pod berłem mikada, lecz pod rozpostartym znów sztandarem Proroka.

Państwo to rozpocierać się będzie od Chin aż do Azji, daleko w głąb Europy i w głąb Afryki.

Wybawca ten pracuje przy pomocy maszyny do pisania, telefonu i samolotu, pracuje nawet przy pomocy swoich dwóch rywali o władzę nad światem, z komunizmem sowieckim i z imperjalistyczną Japonją, wygrywając zresztą jednego rywala przeciw drugiemu. Mahometański fanatyzm, azjatycką układność i zmysł dla techniki, przewyższający postępy Europy i Ameryki, to wszystko łączy w sobie Kemal. Ale najistotniejszym elementem jego istoty pozostanie zawsze mahometański fanatyzm. Prócz tego jest młody Kemal żołnierzem, dyplomatą, technikiem, urzędnikiem, a nawet pilotem. Ale głównym jego zawodem będzie zawsze kapłaństwo. „Ostatnim ze sprawiedliwych” nazywają go jego wierni.

Kemal liczy około trzydziestu lat. W r. 1930 pojawił się Kemal po raz pierwszy w chińskiej prowincji Kansu. Przeżył już wówczas lata gorączkowej wędrówki po świecie. Bo tajemniczy ten człowiek jest właściwie Europejczykiem z urodzenia. Pochodzi z dawnego tureckiego miasta Adrijanpola i wychował się w kadeckiej szkole w Konstantynopolu. Po upadku kalifatu należał do owych młodzieńczych fanatyków, którzy sprzeciwiali się namiętne europeizacji Turcji i jej przebudowie. Młodość spędził wśród anatolskich walk partyzanckich. Szajki anatolskie dokonały 38 zamachów na drugiego Kemala, na reorganizatora nowoczesnej Turcji, którego oskarżano o zniszczenie kalifatu i shańbienie świętego islamu. W czasie wykonywania zamachów **schwymano go, przewieziono do Ankary i skazano na śmierć.** Uciekł do Persji, gdzie w ciągu kilku lat zdołał uzyskać sobie wpływowych ludzi na dworach Kabulu i Teheranu, potem zjawił się w Pamirze, gdzie zaczął głosić wojnę przeciw znienawidzonym białym cudzoziemcom. W końcu powędrował do Chin.

W prowincji Kansu zawarł przyjaźń z 17-letnim spadkobiercą wybitnej rodziny żołnierskiej, z młodzieńcem Ma. Zachęcony przez Kemala Ma zebrał wielki zastęp żołnierzy, którzy wędrowali po Mongolji, **siejąc wszędzie śmierć i grozę.** W czasie zdobywania głównego miasta Urumczy zapadł los. Chiński gubernator,

zebrawszy rosyjskich emigrantów, stawiał opór atakom, który po trzech tygodniach załamał się i młodzieńiec Ma uciekł w popłochu na wschód, zniszczywszy po drodze wszystkie oazy między granicą Indji a rosyjskim Turkiestanem.

Ale prorok Kemal nie uciekł. Postanowił walczyć dalej o zdobycie miasta płomiennym swoim słowem. I z pod-

niesioną głową, bez broni, przeszedł linje nieprzyjacielskie.

Ale musiał się okupić miastu Urumczy głową młodzieńca Ma. Prowadzona według jego wskazówek armja, ścigająca Ma, schwytała go w pobliżu granic Turkiestanu, gdzie młodzieńcowi ucięto głowę i przywieziono ją w triumfie zwyciężskiemu gubernatorowi.

Tragiczny strzał podczas oblawy na złodziei

Pisarz gminny przez nieuwagę zastrzelił swego towarzysza.

W Grochowiskach Szlacheckich został zabity wystrzałem z dubeltówki robotnik maj. Grochowiska Szlach. Sylwester Pollus. Przebieg wypadku był następujący:

W ocy zakradli się złodzieje do stodoły majątności i skradli około 15 ctr. ziemniaków. Następnej nocy pisarz majątności wraz z Pollusem pilnowali w stodole ziemniaków.

Wreszcie usłyszeli podejrzane szmery, na odgłos których Pollus otworzył bramę stodoły i zauważył kilku osobników na rowerach, stojących w rowie. Jeden z złodziei zaświecił latarką elektryczną, wobec czego pisarz Edmund

Chojnacki oddał strzał w powietrze. Napastnicy jednak nie zbiegli, wobec czego Chojnacki ładował powtórnie fuzję w celu odstraszenia złodziei. Gdy ją zamykał, spowodował wystrzał, który ugodził śmiertelnie stojącego przy bramie Pollusa. Rannego przewieziono do lekarza, lecz raniony w udo, zmarł na stole operacyjnym z powodu upływu krwi. Sprawca zabójstwa Edmund Chojnacki z rozpaczyci chciał popełnić samobójstwo, lecz wczas zdążono temu przeszkodzić. Tragicznie zmarły liczył lat 29 i pozostawił żonę i dwoje dzieci. Wypadek ten wywołał ogromne wrażenie.

Straszna zemsta kłusowników

Morderstwo strażnika granicznego — dziełem kłusowników. Aresztowanie domniemanych sprawców.

Chojnice, 27. 5. W uzupełnieniu naszej wiadomości o morderstwie dokonanym w końcu tygodnia na osobie starszego strażnika granicznego, Franciszka Tokarskiego, liczącego lat 34, podajemy garść nowych szczegółów.

Sp. Tokarski stał na czatach w odległości około 300 m od granicy. Krytycznego dnia około godz. 16 natknął się na bandę kłusowników. Nastąpiła wymiana strzałów pomiędzy strażnikiem a kłusownikami. Strzałów padło ogółem cze-

ry. Dwa ładunki ciężkiego kalibru ugodziły strażnika Tokarskiego, przyczem jeden strzał był śmiertelny. Kłusownicy zbiegli. W godzinę później, kierownik placówki straży granicznej Rogala, wyszedłszy na kontrolę służby, znalazł zwłoki sp. Tokarskiego w zagajniku.

Korespondent nasz dowiaduje się o aresztowaniu domniemanych morderców, których osadzono w więzieniu w Chojnicach.

Były żołnierz Legji Cudzoziemskiej przed sądem.

Skazany za namowę do uchylania się od służby wojskowej.

Poznań. Sąd okręgowy w Poznaniu rozpatrywał sprawę 25-letniego Stanisława Wojtkowiaka, pomocnika instalatorskiego, przebywającego w więzieniu, oskarżonego o nakłanianie i udzielenie pomocy przy uchylaniu się od obowiązku wojskowego.

W połowie czerwca ub. roku Stanisław Wojtkowiak poznał poborowego Alojzego Urbańczaka, z którym zaprzyjaźnił się, pracując w jego warsztacie blacharskim. Stosunki między pracodawcą a pracownikiem zacieśniły się coraz bardziej. Wojtkowiak opowiadał Urbańczakowi o swoich przeżyciach i wspomnieniach w której obfitował jego awanturniczy żywot. Jako młodzieńiec bowiem wyemigrował do Francji, stamtąd dostał się do Legji Cudzoziemskiej. Przy tej sposobności odbył szereg dalekich podróży. Opowiadając o swej przeszłości, począł namawiać Urbańczaka, aby opuścił z nim razem Polskę i udał się zagranicę. Kiedy Urbańczak otrzymał wezwanie do wojska, Wojtkowiak począł go nakłaniać do uchylenia się od obowiązku służby wojskowej. Wystąpił jeszcze raz z namową wyjazdu zagranicę, gdzie dadzą sobie z pewnością radę, gdyż on jako b. członek Legji Cudzoziemskiej włada kilkoma językami.

Urbańczak owiany urokiem dalekich podróży i przygód, uległ Wojtkowiakowi. Poczęto układać plany ucieczki. Urbańczak miał wejść do budki hamulcowej pociągu osobowego zdrażającego w kierunku Zbąszynia i tam przekroczyć zieloną granicę i w ukryciu poczekać na Wojtkowiaka. Poczęli plany realizować.

Dnia 7 listopada ub. roku Urbańczak przekroczył granicę koło Zbąszynia, lecz po stronie niemieckiej został aresztowany i odstawiony do

granicy Polski. Sprawą tą zajęły się władze prokuratorskie, które Wojtkowiaka osadziły w więzieniu.

Sąd okręgowy w Poznaniu po rozpoznaniu tej sprawy skazał Wojtkowiaka na 1 rok więzienia. Sąd apelacyjny w Poznaniu wyrok ten zatwierdził.

Cały świat w maskach gazowych.

Jeśli chcesz pokoju, przygotuj się do wojny, a przedewszystkiem do wojny gazowej. O tem przykazaniu pamięta cały świat. Na zdjęciu uczestnicy kursu obrony przeciwgazowej, zorganizowanego dla całej ludności w angielskim mieście Wincester.

Największy okręt świata już na wodzie.

We francuskim porcie Havre odbyło się uroczyste spuszczenie na wodę największego okrętu transatlantyckiego „Normandie”. W uroczystości wziął udział prezydent republiki francuskiej Lebrun (na zdjęciu oznaczony krzyżykiem).

Sensacyjna rozprawa o zabójstwo rolnika.

Grudziądz. Przed sądem okręgowym w Grudziądzu odbyła się pod przewodnictwem s. o. dr. Pikora, przy udziale sędziów Piłata i Rylskiego, rozprawa przeciwko Stefanowi Wycińskiemu z Rywałdu Szacheckiego i Janowi Zimnemu z Bożuszewa, którzy w czasie bójki spowodowali śmierć człowieka. Tło sprawy jest następujące:

W dniu 18 marca br. wracał wraz z rodziną furmanką z Jabłonowa rolnik Paweł Gelke, zam. w Starym Folwarku pod Grudziądzem. W odległości jednego kilometra za Jabłonowem wyprzedzili Gelków Wyciński i Zimny, jadący również furmanką. W czasie wymijania furmanek Wyciński uderzył batem konia Gelkego, na co ojciec Gelkego uderzył Wycińskiego batem w twarz. Na szosie koło Bliżna zawadający odesłali furmankę do domu, sami zaś udali się pieszo na spotkanie furmanki Gelków. Wywazała się ostra sprzeczka między Gelkami a Wycińskim i Zimnym, która zamieniła się w bójkę na kije. W toku bójki Paweł Gelke otrzymał dwa śmiertelne ciosy, które spowodowały krwotok wewnętrzny i śmierć. Ujęci sprawcy krawawej zbrodni zasiedli onegdaj na ławie oskarżonych za spowodowanie bójki z wynikiem śmiertelnym. Po przesłuchaniu świadków i świetnej obronie dr. Pehra, sąd ogłosił wyrok skazujący Wycińskiego i Zimnego każdego na 2 lata więzienia.

Wiadomości kościelne.

Archidiecezja gnieźnieńska.

J. E. ks. Kardynał Prymas zamianował radcą duchownym ks. dziekana-emeryta Józefa Śmigielskiego z Gniezna (dawniej w Runowie Kraińskim).

W zarząd otrzymali: ks. Leonard Kaszyński, dotychczasowy administrator w Szaradowie, parafję w Kamieńcu. Ks. Stanisław Wasilewski, dotychczasowy wikariusz-substytut w Kamieńcu, parafję w Brudzewie.

Na wikariat powołany: ks. Marjan Lapis do Otorowa ad Gniewkowo.

Za przykładem Bydgoszczy i Poznania.

Głodówka powstańców w Kościanie.

Kościąn. Bezrobotni członkowie Zw. Weteranów Powstań Narod. przed kilku dniami rozpoczęli zbiorową demonstrację przeciw — jak twierdzą — pomijaniu ich przy rozdzielaniu pracy bezrobotnym. W liczbie 17 osób zamknęli się w swym lokalu i rozpoczęli głodówkę, wysyłając przytem do władz wojewódzkich memoriał, w którym domagają się pracy.

Fantastyczna wysokość

osiągnięta przez balon sowiecki.

Moskwa. (PAT). Opublikowano tu wyniki lotów automatycznych balonów stratosferycznych. Balon wypuszczony 5 października r. ub. osiągnął **30.700 mtr. wysokości**, 15 lutego rb. — **43.250 mtr.** i 15 maja br. — **35.980 mtr.**

Uroczystości ślubne na dworze króla szwedzkiego.

Wielkie przyjęcie z udziałem 800 osób i 60 księżąt.

Mieszkańcy Sztokholmu przeżyli moc emocyj w związku z ślubem wnuczki króla szwedzkiego Gustawa, księżniczki Ingrid z duńskim następcą tronu, księciem Fryderykiem. Ślub odbył się w najwspanialszym kościele stolicy, w katedrze Strykirka.

W dniu ślubu w wczesnych godzinach rannych oddziały konne i piesze armji lądowej, lotnictwa i marynarki utworzyły szpaler wzdłuż ulic, którymi miał przeciągnąć orszak weselny. Wszystkie ulice i place na trasie pochodu **zalegały olbrzymie tłumy publiczności.** Katedra przybrała szczególnie uroczysty wygląd.

Główny ołtarz ozdobiono stokrotkami i niebieskimi kwiatami, które przywieziono specjalnie z Anglii. W prezbiterjum ustawili się żołnierze w historycznych mundurach. W uroczystościach ślubnych wzięli udział: król

szwedzki Gustaw V, królewska para duńska, król belgijski Leopold III z małżonką (z pochodzenia również księżniczką szwedzką), ojciec panny młodej, szwedzki następcą tronu ks. Olaf z żoną, b. kronprinz niemiecki z żoną i dziećmi, wuj panny młodej i zarazem reprezentant króla angielskiego, książę Connaught oraz wielu innych przedstawicieli dynastji i arystokracji. Orszak dworski, idący do ołtarza otwierał król szwedzki w towarzystwie królowej duńskiej i belgijskiej.

Kiedy królowie i księżta zajęli swe miejsca, pan młody udał się do ołtarza w towarzystwie swego ojca, króla duń-

skiego. W chwilę później ks. Olaf poprowadził do ołtarza swą córkę Ingridę. Na młodą parę czekał już u ołtarza arcybiskup Upsali Eidem, który udzielił ślubu około godziny 12-ej.

Podczas ceremonji zaślubin, której cały przebieg transmitowało radio szwedzkie, **okręty wojenne oddały salwy honorowe.** Złote państwo młodzi udali się wraz z orszakiem weselnym do zamku, witani po drodze entuzjastycznie przez ludność stolicy. O godzinie 13-ej odbyło się na zamku **wielkie przyjęcie, w którym wzięło udział 800 osób, w tem 60 księżąt.** W czasie produkcji muzycznych zmarł nagle na udar serca **dyrygent chóru duńskiego „Belcanto”, Lizell.**

Po przyjęciu państwo młodzi odbyli ponownie **przejażdżkę po mieście,** zaś wieczorem udali się na pokładzie duńskiego jachtu królewskiego „Tannebard” do Kopenhagi, gdzie odbędą się dalsze uroczystości. **Szwedzkie okręty wojenne oraz 36 samolotów eskortowały jacht królewski.**

Wieloryby zapuściły się na Bałtyk.

W miejscowości kąpielowej pod Królewcem, Cranz, rybacy w czasie dokonywania połowów widzieli dwie wielkie ryby, długości przeszło 6 metrów każda, które w odległości mniej więcej dwóch metrów za głową miały na plecach szeroką pletwę, mniej więcej na jeden metr wysoką. Zwierzęta te nurkowały, wypływając na powierzchnię, za każdym razem wypuszczały strumień

wody z organu oddechowego, umieszczonego na głowie. Przypuszczają, że był to rodzaj wielorybów, który przebywa w Oceanie Atlantycznym, lecz zapuszcza się bardzo daleko w pogoni za śledziami.

W zatoce Cranzowskiej są w tym roku takie masy śledzi, jakich nie było od dziesiątków lat i prawdopodobnie one przynęciły wieloryby.

GDYNIA.

Wojewoda pomorski Kirtiklis odbył w ostatnich dniach inspekcję służbową w powiatach starogardzkim, człewskim, kościerskim, świeckim, chełmińskim i morskim oraz w Gdyni. W czasie swej inspekcji interesował się p. wojewoda szczególnie zbórką na Muzeum Ziemi Pomorskiej.

Cała Gdynia zachwyca się **od 1 maja atrakcjami w Hotelu Morskim** na czele

2 DEGGENDORFF???
artyści światowej sławy.
Wstęp wolny. Ceny niskie. Lokal otwarty do rana.

Święto morza pod hasłem budowy wielkiej stoczni. W tegorocznym programie „Święta Morza”, 29 czerwca w Gdyni, przewidziana jest akcja propagandowa na rzecz budowy wielkiej stoczni morskiej. Stocznia ta umożliwiłaby zwiększenie naszej floty handlowej i wojennej bez potrzeby uciekania się do pomocy zagranicznej.

Powrót „Kościszki”. Z Nowego Jorku wypłynął w powrotną drogę dnia 18 maja s. s. „Kościszko”, który po zawinięciu po drodze do Halifaxu wiezie na pokładzie swym 231 pasażerów z Nowego Jorku, 27 z Halifaxu, 128 worków poczty i 370 tonn towarów.

Przyjechał do Gdyni w sprawach służbowych dyrektor departamentu morskiego ministerstwa przemysłu i handlu Możdżeński. Pobyt dyrektora departamentu na wybrzeżu potrwa 2 dni.

Asfaltowanie szosy puckiej. Jeden z najważniejszych odcinków głównej szosy wybrzeża Gdynia-Karwia, na odcinku między Puckiem a kąpieliskiem Wielka-Wieś — Hallerowo na przestrzeni 9 km jest gruntownie naprawiany. Szosa na tej przestrzeni otrzyma zupełnie nową nawierzchnię oraz asfalt. Odcinek naprawianej szosy biegnie wzdłuż malowniczych brzegów zatoki puckiej przez Kępę Swarzewską. Roboty ukończone zostaną przed otwarciem sezonu.

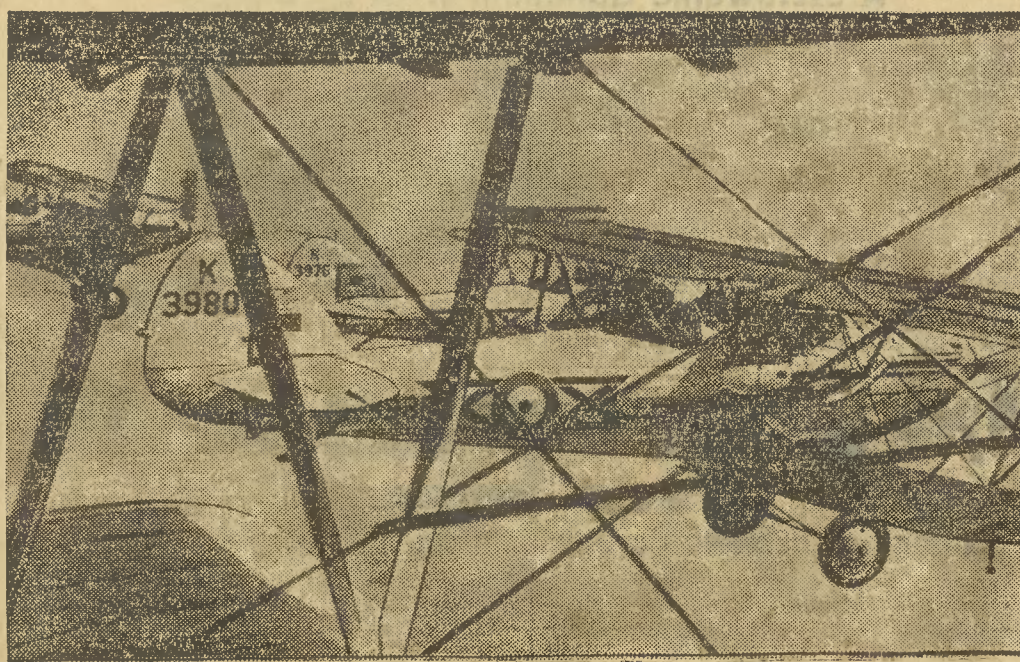
Rogacz i sarna w basenach portowych. W basenie prezydenta przy nabrzeżu wilsonowskim dozorca firmy Hojgard zauważył pływającego rogakca, do którego podjechał łodzią i wyciągnął go na ląd. W kanale przemysłowym statek firmy „Przewóz”, utrzymującej komunikację między portem a Oksywiem, zauważył również pływającą sarnę, którą także wyłowiono. Przypuszczać należy, że zwierzęta ta została wystraszona z pobliskich lasów i w ten sposób dostała się do basenów portowych.

Foka przed mikrofonem.

W czasie audycji dziecięcych w radio angielskim popisuje się znany pogromca zwierząt i jego foka, podobno bardzo utalentowana.

Dzień lotniczy w Anglii.

W Anglii odbył się dzień lotniczy, w którym wzięła udział cała flota powietrzna Imperjum. Na zdjęciu popisy eskadry samolotów bojowych typu Hawker Demond nad miejscowością Eppina.

Benez w czerwcu, Titulescu w październiku.

Moskwa, 27. 5. (PAT.) Z Genewy donoszą: Benez przybędzie do Moskwy 8 czerwca. Wizyta Titulescu odłożona została do października.

Manewry na Pacyfiku.

Waszyngton. (PAT.) Na Pacyfiku odbywają się manewry floty Stanów Zjednoczonych z udziałem lotnictwa. W manewrach bierze udział 225 samolotów i 165 okrętów skoncentrowanych w bazie Pearl Harbour.

Obieg bilonu.

Warszawa, 25. 5. (Tel. wł.) W drugiej dekadzie maja obieg bilonu zmniejszył się o 15,9 do 352,5 milionów złotych. Na 20 bm. było w obiegu monet srebrnych na sumę 270,7 milj. a monet niklowych i brązowych na 81,8 milionów zł.

Napadli, znieważyli i pobili konduktora kolejowego w pociągu

Tczew. Zamiejscowy wydział karny sądu okręgowego na sesji wyjazdowej w Tczewie rozpatrywał sprawę karną Marjana Królaka i Antoniego Zdrojka z Warszawy, którzy w dniu 13 września ub. roku w pociągu zderzającym z Gdyni przez Tczew do Warszawy napadli, znieważyli i pobili pełniącego służbę konduktora P. K. P.

W wyniku przeprowadzonej rozprawy sąd skazał Marjana Królaka na łączną karę 7 miesięcy więzienia, zaś Zdrojka na 6 miesięcy więzienia.

Z KRAJU.

Napad w pociągu. Na linii Stanisławów Lwów napadnięty został urzędnik Dyrekcji Kolejowej w Bydgoszczy p. inspektor Józef Jeziolowicz. W ciężkim stanie przewieziono bezprzytomnego do szpitala we Lwowie, gdzie nastąpiła natychmiastowa operacja czaszki. Operacja wykazała ciężkie uszkodzenie czaszki tempem narzędziem. Stan zdrowia p. Jeziolowicza nadal jest bardzo ciężki.

300 delegatów przyjadzie na kongres Międzynarodowej Unji Kolejowej, który rozpocznie się dnia 3 czerwca w Warszawie.

Katastrofalny brak paszy zaznacza się na Wileńszczyźnie szczególnie w powiecie dziśnieńskim.

W domku, w którym mieszkał Piłsudski na Pogoncu w Druskiennikach utworzone będzie muzeum regionalne.

Zjazd delegatów Związku chemików odbył się w Radomiu. Wybrano zarząd główny z inż. Milewskim jako prezesem.

200 bezrobotnych podróżuje koleją bez pieniędzy. Na stacji w Piotrkowie zatrzymano 200 robotników z fabryki „Kamińsk—Wojciechów”, którzy podróż do Piotrkowa odbyli bez biletów. Robotnicy od dłuższego czasu pozabawieni są pracy i znajdują się w skrajnej nędzy. W drodze, w poszukiwaniu pracy, wybrali się bez grosza w kieszeni.

Drobne wiadomości.

— Dwie zakonnice niemieckie, przełożona sióstr Wincentek w Berlinie i przełożona sióstr Augustynek w Kolonii skazane zostały na 5 lat więzienia za bezprawną wywóz pieniędzy zagranicę.

— „Polski Lot” wypowiedział umowę Czechosłowacji co do przelotów już w roku 1929. Umowy nie odnowiono, wina więc nie spada na samych Czechów.

— Profesor historii w uniwersytecie berlińskim dr. Höttsch (dawniej w Poznaniu), znany polakożerca, posłany został na emeryturę.

— Poczta luksemburska wypuściła znaczki z których dochód przeznaczony jest dla cierpiących biedę pracowników umysłowych.

— Ford podwyższył płacę robotnikom zatrudnionym w fabryce w Detroit. Minimum zarobku wynosi 6 dolarów dziennie.

— 3000 żydów polskich w Lipsku urządziło w synagodze manifestację żałobną ku czci marszałka Piłsudskiego.

— Zbiegli do Turcji oficerowie greccy wstąpili jako ochotnicy do armji abisyńskiej.

— Angielskie towarzystwo naftowe postanowiło zbudować drugi rurociąg z Mossulu do Haify. Przy pracach tych znajdzie zatrudnienie 8000 robotników.

Bandyci nawet w niedzielę nie próżnują.

Pod Chojnicami ujęto niebezpiecznych włamywaczy.

Chojnice, 27. 5. Ubiegłej nocy trzech sprawców usiłowało dokonać kradzieży w Pawłowic pod Chojnicami. W pierwszym miejscu zostali spłoszeni jak również i w drugim, przyczem nastąpił pościg prowadzony przez kilku włóścian. Policja w Chojnicach przyłączyła się do pościgu. Bandyci jednakże nie dali za wygraną. Większy oddział policji z Chojnic urządził obławę pod Lichnowami, w wyniku której ujęto wszystkich złodziei. Skutych w kajdany prowadzono ich przez ulice miasta do aresztów.

W ostatnim czasie zamienił się teren powiatu chojnickiego na siedlisko elementu przestępczego, dowodem czego napady rabunkowe i zabójstwa. Miejmy nadzieję, że wydział śledczy, mający swą siedzibę w Chojnicach, wyłepi w najbliższym czasie przestępców, przed którymi ludność żyje w obawie o mienie i życie.

Such.

Nowe wybory do rady miejskiej. Jak już donosiliśmy, wybrany na stanowisko burmistrza m. Pucka p. Gołyński z Kowalewa, nie został przez pomorski urząd wojewódzki zatwierdzony, wobec czego wyznaczone zostały ponowne wybory w dniu 28. bm. Kandydatem z ramienia B. B. W. R. jest p. Skuta, który w ostatnich wyborach nie uzyskał większości głosów.

Wejherowo.

Zakaz podawania napojów alkoholowych. Przypominały właścicielom lokali, posiadających koncesję na sprzedaż napojów alkoholowych, iż w czasie trwania poboru do dnia 8 czerwca zakazane jest podawanie napojów zawierających więcej niż 4,5% alkoholu, tak w naczyniach otwartych jak również zamkniętych.

Przybycie pielgrzymki polskiej z Gdańska. W dzień Wniebowstąpienia Pańskiego przybędzie do Wejherowa pielgrzymka Polaków z teytorjum W. M. Gdańska. W dniu 28. bm. pielgrzymka po wysłuchaniu mszy św. w katedrze oliwskiej, wyruszy około godziny 8 w kierunku Wejherowa. W dniu 30. bm. spodziewany jest wielki napływ patników i wiernych również z całych Kaszub i reszty Pomorza, ponieważ w dniu tym odbędzie się odpust. Uroczystości odpustowe odbędą się na Kalwarii.

Pochwały godny czyn. P. Fadejka z Osowy, chcąc przyjąć z pomocą nowopowstałemu gniazdu sokolemu w Osowej, zakupił własnym kosztem i ofiarował miejscowemu gniazdu sokolemu sprzęt gimnastyczny. Hojnemu ofiarodawcy część.

Zjazd gospodarczy odbył się w Pierwoszynie przy licznych udziale miejscowych rolników. Prelegenci wypowiedzieli kilka aktualnych referatów na temat obecnej sytuacji gospodarczej, które z zainteresowaniem wysłuchano. Przeprowadzono również dyskusję nad sprawą mniejszości narodowych i uchwalono odpowiednią rezolucję jak i program postępowania.

Kino Krystal

Dziś we wtorek premiera Program od 28. V. do czwartku 30. V. włącznie. Wielkie dzieło filmowe jakich mało, które oczaruje wszystkich pod tyt. z ulubienicą Wszystkich

Zywy zastaw

Shirley Temple

Adolphe Menjou Charles Bickford Dorothy Dell

Czarujący i wzruszający obraz, który musi wywrzeć głębokie wrażenie na wszystkich, którzy go zobaczą.

Prócz tego: Najnowsza Kron. Pata i Najnowszy Tygodnik Foxa

Kronika

Bydgoszcz, dnia 28 maja 1935 r.

KALENDARZYK.

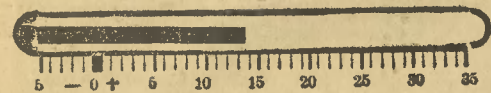
Dziś: Augustyna bisk. i wyzn.
Jutro: Marii Magdaleny de Pazzis.
Wschód słońca: godz. 3,48.
Zachód słońca: godz. 20,07.

Stan pogody

Pogoda słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanym. Noc chłodna, w dzień temperatura około 20 stopni ciepła. Slabe wiatry północno-wschodnie i wschodnie.

Termometr wskazywał dziś rano:

DYŻURY NOCNE APTEK od 27-30 maja 1935 r.

- 1) Apteka Centralna, ul. Gdańska 27, telef. 994.
2) Apteka pod Lwem (Okole), ul. Grunwaldzka 37, telef. 191.

„LEKTURA”. wypożyczalnia książek przy ul. Gdańskiej 54. posiada największy wybór beletrystyki ostatniej doby. Wypożycza książki również na prowincję.

MUZEUUM MIEJSKIE otwarte codziennie od 9-16. w niedzielę od 11-14. Obecnie w Muzeum wystawa obrazów Józefa Klodnia.

MUZEUUM SZKOLNE otwarte codziennie od godziny 11-14.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dziś, we wtorek, środe i czwartek na afiszu „TWARZ I MASKA” znakomita sztuka Chiarelli'ego w świetnej interpretacji czolowych sil zespołu z pp. Chmurkowską, Łukowską, Nowicka, Wieczorkowska, Dąbrowskim, Dowmuntem, Dytrychem, Dzwonkowskim, Kalinowskim, Lochmanem i Wilamowskim, na czele pod reżyserją St. Dąbrowskiego.

Uwagze pragnących studjować zagranicą. W związku z licznymi zapytaniami w sprawie zapisów na uczelnie zagraniczne, Centralne Akademickie Biuro Informacyjne w Warszawie, Mirowska 3 zawiadamia, że zapisy na Wyż. Ucz. Zagr. rozpoczęły się już na rok akademicki 1935/36, przeto zaleca się zainteresowanym wcześniejsze załatwienie zapisu, by nie narażać się w późniejszym terminie na ewentualność odmowy przyjęcia na nadchodzący rok akademicki. Biuro załatwia przyjęcia na wszystkie Wyż. Ucz. w Europie i poza Europą, tłumaczy dokumenty szkolne na wszystkie języki świata (dla niezamężnej młodzieży akad. bezpłatne tłumaczenia na jęz. angielski, francuski i włoski) oraz udziela bezpłatnie wszelkich informacji związanych z wyjazdem na studia zagranicę, po załączeniu zn. poczt. na odpowiedź. Jednocześnie zawiadamia się, że ukazał się pierwszy w języku polskim informator akad. p. n. „Międzynarodowy Przewodnik Akademicki”.

Jednogodzinny zarobek na Fundusz Obrony Morskiej. Na zebraniu pracowników parku Centrum Wyszkozenia Techn. Lot. w Bydgoszczy powzięto następującą uchwałę: „Spełniając wolę ukochanego Wodza Ojca Narodu ś. p. Józefa Piłsudskiego, Pierwszego Marszałka Polski, budowania floty wojennej, pracownicy warsztatów parku Centrum Wyszkozenia Technicznego Lotnictwa w Bydgoszczy postanowili jednogodzinny zarobek w sumie zł. 219,29 ofiarować w zamian wieńca, na Fundusz Obrony Morskiej, który zapewnia ochronę granic morskich Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej wykreślonych ręką naszego Umitowanego Dziadka”.

Dziesiąta rocznicę założenia obchodzić będzie jesienią tego roku Koło śpiewu piekarzy polskich w Bydgoszczy. Jako dzień uroczystego obchodu ustalono 20 października. Z okazji uroczystości jubileuszowych amatorskie kółko sceniczne mistrzów piekarskich odegra wodewil „Skalmierzanki”.

Na marginesie.

Sprawa jest drażliwa. Świeża strata, świeża rana, świeży ból. Cały naród polski zdał egzamin w ciężkiej dla siebie chwili. Umiął znieść cios z godnością i mocą. A jednak...

A jednak półurzędowa agencja „Iskra”, która wyraża poglądy kół politycznych, zbliżonych do kierownictwa B. B. W. R., uczuła się zmuszona do ogłoszenia następującego komunikatu: „Należy się spodziewać powołania naczelnego komitetu, którego celem byłoby skoordynowanie wszystkich inicjatyw, projektów i zamierzeń trwałego uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego.

Zakres tych prac i inicjatyw oraz wytyczne zasadnicze będą określone przez komitet na jednym z pierwszych jego posiedzeń.

W związku z tem wszystkie organizacje i instytucje, które już podjęły jakąś inicjatywę lub rzuciły, proszone są o powstrzymanie się z ich realizacją do chwili uzgodnienia swych prac z powstającym komitetem.

Również wszystkie stowarzyszenia i instytucje, projektujące akademje czy zebrania żałobne, proszone są o powstrzymanie tej akcji, już choćby z tego powodu, by przez nadmierną ilość tego rodzaju akademji czy zebrania nie prowadzić do spowszednienia tych głębokich uczuć, jakim dało wyraz społeczeństwo w ostatnich dniach. Jedynie nabożeństwa żałobne są to formą, której powstrzymać ani ograniczać nie należy.

Co spowodowało czynniki decydujące do takiego kroku?

Odpowiedź na to daje znany feljetonista Zygmunt Nowakowski, poza tem legionista, na łamach sanacyjnego „I. K. C.”:

„Niestety, żal nie zastygł w pierwotnej, szlachetnej formie. Stał się gadatliwy, labidzący. Rozmienił się na drobne. Roztrwonit złoto sobotniego milczenia na brzęczące miedziaki. Zaczęła się gorsząca licytacja na temat: „Kto bardziej desperuje”. To jakby konkurs płaczek. A tu przecież tak trzeba dbać o miarę!”

I dalej: „Ale nie wolno desperować w permanencji, bo z tych lamentów tworzy się jakby okrzyk „Finis Poloniae”. Okrzyk, bardzo, bardzo nie na miejscu i nie na czasie. Zwłaszcza w chwili, gdy zgon naprzekór wszystkiemu podniósł nasz prestige mocarstwowy, rzucił na szalę wielkie imię i całemu światu nakazał przez moment zamilknąć w wyrazie holdur i szacunku. Bo też tak było naprawdę: świat zastygł, zadumał się głęboko nad tą śmiercią. A może i nad tem, że Polska to jest wielka rzecz.

Tę chwilę należy raczej wyzyskać, zamiast deprecjonować ją w ustawicznym labidzeniu”. I jeszcze rzecz, nad którą i w Bydgoszczy warto się zastanowić:

„Największa katastrofa grozi od strony pomników (o filmach już wogóle nie chcę mówić), których liczba zapewne przekroczy tysiące. I kto wie, może będą jeszcze brzydsze, niż pomniki Żwirki i Wigury, jakimi zasiano cały kraj. Na tej sprawie powinno państwo położyć swoją ciężką rękę, inaczej bowiem zamiast jednego wielkiego a żywego pomnika, któremu na imię Polska mocna, potężna, zdolna do życia i niezachwiana — zamiast tego jednego pomni-

Zawody balonów wolnych o puchar im. płk. Wańkowicza.

W niedzielę rozpoczęły się w Toruniu 7-me krajowe zawody balonów wolnych o puchar im. płk. Wańkowicza. Zawody te są najstarszą naszą imprezą aeronautyczną. Tegoroczne zawody zorganizował z ramienia Aeroklubu Rzeczypospolitej Polskiej I haon balonowy w Toruniu. Do zawodów poraz pierwszy stanęły reprezentacje aeroklubów i pilotów cywilni. Reprezentacje takie stanowiły balony: „Kraaków” (Aeroklub Krakowski), „Mościce” (Mościcki Klub Balonowy) i „Syrena” (Aeroklub Warszawski). Ogółem stanęło do zawodów 11 balonów. Posiadacz pucharu por. Zakrzewski wystartował na balonie „Gopło”. Start, wy-

znaczony początkowo na godz. 16-tą, został na skutek bardzo silnego wiatru opóźniony o pół godziny. Mimo to porwisty wiatr utrudniał w dalszym ciągu start i zmuszał balony do startów niezmiernie niskich. Na lotnisku przy starcie obecni byli: generał Thommeć, podpułkownik Wolszlegier, major Kamiński, dowódca I haonu balonowego i major Chramiec z Aeroklubu. Balony odleciały w kierunku południowo-zachodnim. W ciągu dnia wczesniejszego lądowały wszystkie na terenie województwa krakowskiego i stanisławowskiego. Wyniki ostateczne znane będą jutro.

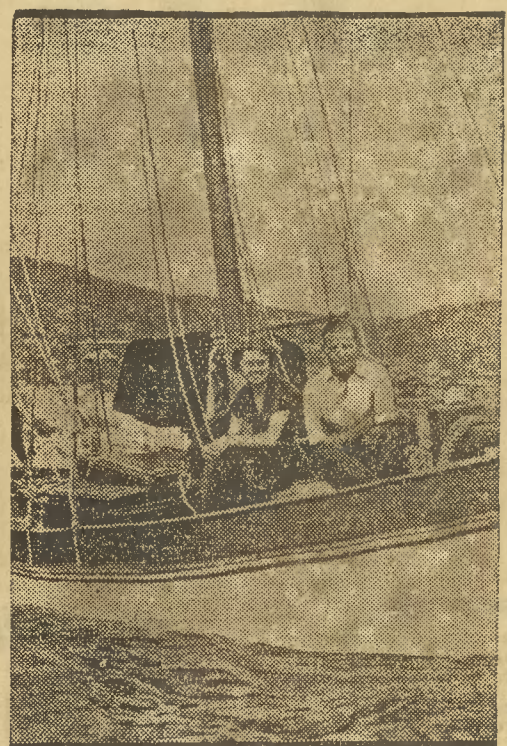
Pokochał Bydgoszcz i powrócił

Dalsze perypetje byłego oficera marynarki rosyjskiej Kotkina.

(ak.) Przed kilku tygodniami wielką sensację w naszym mieście wywołało zjawienie się na ulicach naszego miasta przystojnego mężczyzny w białym mundurze. Był to oficer pewnego amerykańskiego statku handlowego, który zawiął do Gdyni. Oficer statku nazwiskiem Kotkin zapoznawszy się w Gdyni z pewną Bydgosz-

czanka dał się nakłonić — po sutej libacji — do wybrania się w podróż do Bydgoszczy. Tu został jednak aresztowany za bezprawny pobyt i przed sądem bydgoskim zasądzony na tydzień aresztu. W międzyczasie statek na którym zatrudniony był Kotkin odplynął z Gdyni do Nowego Yorku i oficer pozostał w Gdyni.

Podróż poślubna przez Atlantyk.

Z portu w Hamburgu wyruszyła młoda niemiecka para małżeńska, aby na małej żaglowce w podróży poślubnej dotrzeć przez ocean do Brazylii.

Kotkinowi nudziło się jednak w Gdyni i żądny wrażeń oficer statku, aczkolwiek pozbawiony gotówki, udał się do Krakowa na pogrzeb Marszałka Piłsudskiego. Mieszając się między różne delegacje zagraniczne sprytny Kotkin odbył podróż do Krakowa „na gapę”. Przez kilka dni przesiedział w Krakowie. Zatekniwszy jednak później za Bydgoszcz, którą — jak się wyraził — bardzo pokochał, przyjechał pod koniec ub. tygodnia do Bydgoszczy i odrazu zwrócił na siebie uwagę policji. Kotkin ponownie został aresztowany i po raz drugi odpowiadać będzie przed sądem bydgoskim. Jak widać, teraźniejszość byłego oficera marynarki rosyjskiej Kotkina jest bujniejszą od przeszłości, o jakiej swego czasu obszernie pisaliśmy.

8140

ka powstanie serjowy wyrób kamieniarskich, banalnych figurek. Już je widzę proroczym okiem...

Z tą sprawą łączy się pośrednio także i kwestja nazw ulic. Nic łatwiejszego, jak wywieść szylt z wielkim imieniem i tym szyldem zasłonić całe zaniebanie i niechlujstwo naszych miast czy miasteczek. Byłoby wskazane najpierw doprowadzić daną ulicę do jakiegoś takiego ładu, naprawić bruk, zasadzić trochę drzewek, otynkować domy, a dopiero potem dać tabliczkę. Stałe utrzymywanie tej ulicy w porządku będzie także właściwą, choć skromną formą czci”.

To wszystko pisze legionista Zygmunt Nowakowski na łamach sanacyjnego dziennika. I to wszystko usprawiedliwia całkowicie przytoczony na wstępie komunikat półurzędowej agencji „Iskra”.

Sprawa jest drażliwa, więc poprzestaniemy na tych cytatach. Dodawanie komentarzy nie uważamy za konieczne. Kto zechce — zrozumie.

Z życia Zjednoczonych Kolejowców Polskich.

Dnia 20 bm. o godz. 18-tej odbyło się nadzwyczajne żałobne zebranie Oddziałów I, II i III Z. K. P. Bydgoszcz dla oddania hołdu Wodzowi Narodu śp. Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu.

Przewodniczący zebrania kol. prezes Oddz. III Ignacy Biernacki odczytał Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej do Narodu, poczem nastąpiło 3 minutowe milczenie.

Następnie uchwalono jednogłośnie wyasygnować kwotę 25 zł na budowę kopca im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krakowie. Całe zebranie odbyło się w nadzwyczaj uroczystym i smutnym nastroju, co jest najlepszym dowodem, że Wielki Zmarły pozyskał niepodzielnie serca kolejowców po wszystkie czasy.

Film „Ostatnia droga Marszałka”.

Wobec okoliczności niezależnych od za rządu federacji, odwołujemy wszystkie zarządzenia, wydane w związku z organizowaniem wyświetlaniem filmu. Zainteresowani zechcą się zwracać bezpośrednio do zarządów kin, które mają same pokazy aranżować.

Zarząd Powiatowy Federacji P. Z. O. O. w Bydgoszczy.

Akademja ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego w Sokole VII. W dniu 21 bm. urządziło gniazdo VII. żałobną akademję ku czci śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego w lokalu druha Komarnickiego przy ulicy Toruńskiej 156. Przy liczny udział członków prezes zgaił akademję, wzywając wszystkich obecnych do uczczenia śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego przez powstanie z miejsc i jednogłośnie milczenie. Następnie sekretarz odczytał orędzie pana Prezydenta Rzplitej Polskiej. Na zakończenie druh Smigielski wygłosił referat o działalności śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Bezpłatnie

otrzyma każdy nowy abonent zaległe odcinki powieściowe — nadzwyczaj ciekawie napisanej powieści Marka Romańskiego „Pod obcą maską”. Niech więc nie zabraknie nikogo w szeregach stałych Czytelników „DZIENNIKA BYDGOSKIEGO” i to już od 1 czerwca br.

Pasporty ulgowe na okres letni.

Jak się dowiadujemy, w okresie letnim możliwe będzie uzyskanie pasportów ulgowych na wyjazd w celach turystycznych do Czechosłowacji, Bułgarii, Jugosławii i na Węgry.

Z kroniki policyjnej.

Przeważnie kobiety są okradane.

(jk) Agnieszka Rojak, zam. przy ul. Pola 1 zgłosiła policji kradzież pary bucików i pończoch.

W Zarządzie Miejskim w Bydgoszczy - Oddz. Porządku Publicznego złożono następujące znalezione przedmioty: teczkę skrzaną, klucze, portmonetkę z zawartością i torebkę damską z zawartością.

Rekolekcje zamknięte dla młodzieży męskiej pozaszkolnej odbędą się w zakładzie księży Misjonarzy na Bielawkach. Nauki wygłaszać będzie misjonarz ks. Kopeć.

PREMJERY W KINACH BYDGOSKICH.

„CASANOVA“ w „APOLLO“. Iwan Mozzuchina. Casanova, donżuan, sam rozpustnik, przewodził innym w rozpucie i urządzaniu zabaw na dworze Ludwika XV-go i pani de Pompadour.

PROGRAM RADJOFONICZNY.

ŚRODA, 29 MAJA. WARSZAWA-RASZYN. 6.30: Audycja poranna. 11.57: Sygnał czasu. 12.05: Muzyka z płyt. 12.50: Chwilka dla kobiet. 12.55: Dziennik południowy. 13.05: Koncert z Krakowa.

Przed zjazdem elektryków w Bydgoszczy

Dotąd zgłosiło się przeszło 300 uczestników. Doskonała organizacja.

Przygotowania do wszechpolskiego zjazdu członków Stow. Elektryków Polskich i połączonej z nim wystawy polskiej produkcji elektrotechnicznej są na ukończeniu.

następnie w Strzelnicy czynna będzie sekcja informacyjna. Również sekcja wycieczkowa urzędzi specjalny stoł, przy którym mogą biorący udział w zjeździe i ich rodziny zapisywać się na wycieczki po Bydgoszczy i w najbliższą okolicę miasta.

Na dworcze działacze będzie sekcja kwaterekowa, która zdołała uzyskać dostateczną ilość wygodnych noclegów w hotelach i domach prywatnych.

Według relacji, jakie nadeszły do Bydgoszczy, udział w zjeździe zapowiedziało około 300 osób, a prawdopodobnie liczba ta w rzeczywistości będzie większa.

Dwa wielkie procesy w Bydgoszczy

Zabójca Kalaczyński oraz morderczynie staruszki staną niebawem przed sądem.

(ak) W miesiącu czerwcu odbędzie się przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy cały szereg ciekawych procesów m. in. dwie rozprawy o morderstwo. Już na następny wtorek dnia 4 czerwca wyznaczona została rozprawa przeciwko Antoniemu Kalaczyńskiemu, który w dniu 27 stycznia ub. roku zadusił żonę swą Martę oraz jej nieslubnego trzyletniego synka Henryka Klóskę.

Bydgoszczy w przeddzień święta Matki Boskiej Gromniczej w dniu 1 lutego br. na osobie 80-letniej staruszki s. p. Marjanny Niezgodzkiej przy ul. Gdańskiej, znajdzie w połowie czerwca swój epilog przed sądem bydgoskim.

Katastrofalna ulewa pod Kępem.

Straty rolników wynoszą około miliona złotych.

Poznań, 28. 5. W okolicy Rychtała pod Kępem miała miejsce w ub. sobotę katastrofalna ulewa, połączona z gęstym gradem, a nad wsią Krzyżownikami nastąpiło nawet oberwanie chmury.

zwezowano drużynę saperów z Ostrowa, która pod kierownictwem oficerów i przy pomocy ludności miejscowej przystąpiła w niedzielę rano do naprawy mostów i zasypywania wyrw.

Komitet budowy pomnika przy pracy.

Otrzymałmś następujący komunikat: Wczoraj wieczorem odbyło się w ratuszu pod przewodnictwem p. prezidenta Barciszewskiego zebranie konstytucyjne komitetu obywatelskiego budowy pomnika marszałka Piłsudskiego w Bydgoszczy, powołanego w ub. piątek przez reprezentację miejscowych władz, urzędów i organizacji społecznych.

mitet z całą energią podjąć włożone nań zadanie i w tym celu wyłonił z siebie prezydium i komitet wykonawczy z prezesem sądu okręgowego p. Plejewskim na czele.

Po odpowiednim naświetleniu sprzecznych z sobą komunikatów prasowych w przedmiocie należytego uczczenia pamięci Marszałka, lansowanych przez prasę stołeczną, postanowili ko-

W skład przedzium weszli przedstawiciele władz oraz p. dyrektor oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego A. Paprocki, a komitet wykonawczy celem racjonalnego podziału pracy, utworzył trzy sekcje, a mianowicie: ogólną, finansową i techniczną.

wieczorny. 20.55: Jak pracujemy i żyjemy w Polsce. 21.00: Koncert chopinowski w wyk. W. Łabuńskiego. 21.30: Odczyt w języku esperancem z Krakowa. 21.40: L. M. Różycki: Rapsodia d-moll op. 33 na skrzypce, wioloncz. i fortep. Wyk.: S. Tawroszewicz (skrz.), Z. Adamska (wioloncz.) i I. Rosenbaum (fort.). 22.00: Koncert reklamowy. 22.15: Mała orkiestra P. R. pod dyr. Z. Górzyskiego. W przerwie ok. 23.00: wiad. meteorol. dla komunikacji lotniczej.

Sokół żeński.

Dzisiaj o godz. 7 na boisku szkoły oficerskiej trening lekkoatletyczny drużyny i młodzieży oddziału I. Liczny udział konieczny. Tamże trening w siatkówkę I i II drużyny.

— Ferje szkolne od 16 czerwca do 2-go września. Zarządzenie ministra oświaty, ustanawiające nowy okres trwania roku szkolnego w szkolnictwie powszechnym i średnim, nie dotarło widocznie do wiadomości ogółu społeczeństwa.

Kobiety w ciąży muszą się starać o usunięcie każdego zaparcia stołca przez używanie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Zalecana p. lekarza.

— Egzamin dyplomowy na stopień zaopiniowanego drogisty odbył się 15 maja w urzędzie wojewódzkim w Toruniu. Przewodniczył dr. med. Pietraszewski, nacelnik wydziału zdrowia, egzaminował p. Władysław Siuda, inspektor farmaceutyczny urzędu wojewódzkiego.

— Na Dom Żołnierza w Poznaniu. W celu uczczenia pamięci Pierwszego Marszałka Polski s. p. Józefa Piłsudskiego Zarząd Komunalnego Banku Kredytowego w Poznaniu złożył na Fundusz Domu Żołnierza w Poznaniu kwotę 1.000 zł.

Związek Pracowników Adwokatury i Notariatu Ziem Zachodnich R. P. w Poznaniu ku uczczeniu pamięci s. p. Marszałka ofiarował na Dom Żołnierza kwotę 50 zł.

INFORMATOR BYDGOSZCZY

„Gastronomia“, hotel i restaur., Dworcowa 19. Restauracje: Restauracja, kawiarnia i cukiernia Berendt, Dworcowa 6. Restauracja - Śniadnia A. Deja, Dworcowa 71. Gdzie i co kupić? Be-De-Te - Bydgoski Dom Towarowy - Gdańska 15.

Odjazd pociągów z Bydgoszczy:

Table with 2 columns: Destination and Time. Rows include Toruń-Warszawa, Toruń-Gdańsk-Gdynia, Teresz, Kościerzyna-Gdynia, Nakło-Pila, Unisław-Brodnica, Inowrocław-Poznań, Wągrowiec-Poznań, Inowrocław-Karsznice-Herby Nowe.

BYDGOSKIE KOLEJE POWIATOWE. Rozkład jazdy pociągów od 15 maja 1935 r.

Table with 2 columns: Direction and Time. Rows include Odjazd z Bydgoszczy, W NIEDZIELE I ŚWIĘTA, Przyjazd do Bydgoszczy, W DNI POWSZEDNIE.

30. V. 1935.

Wszyscy w czwartek na Stadion Miejski! Rewelacja sezonu lekko-atletycznego!

Bieg na przełaj „Dziennika Bydgoskiego” o nagrodę wędrowną

zawody lekko-atletyczne z udziałem olimpijczyków

urządza Pomorski Okręgowy Związek Lekko-atletyczny

GODZ. 16.00

457 zawodników na starcie biegu „Dziennika Bydgoskiego”.

Przed największą imprezą sportową w Bydgoszczy.

Przygotowania do wielkiej czwartkowej imprezy sportowej na Stadionie Miejskim w Bydgoszczy są na ukończeniu.

Do biegu „Dziennika Bydgoskiego” zgłosiło się do poniedziałku wieczora 457 zawodników.

Liczba ta ciągle jeszcze wzrasta, gdyż ostateczny termin przyjmowania zgłoszeń upływa we wtorek dnia 28 o godz. 6-jej wieczorem.

XI. bieg „Dziennika Bydgoskiego” zapowiada się zatem **nadzwyczajnie ciekawie**. Zawodnicy z Wielkopolski i Pomorza, a nawet z Lublina zjadą się po raz jedenasty do Bydgoszczy, by stanąć do walki zacietej, do walki, która naszym gorącym zwolennikom lekkiej atletyki na tutejszym gruncie dawała rok rocznie tak dużo emocji i zadowolenia.

Dokładny spis zawodników zgłoszonych do biegu podamy w numerze jutrzejszym naszego pisma.

Bieg „Dziennika Bydgoskiego” poprzedzą zawody lekkoatletyczne między reprezentacją miasta Bydgoszczy, a reprezentacją Sokoła.

W poszczególnych konkurencjach startować będą:

	Sokol I.
100 mtr.	Kocon Bocięk Zieliński (rez.)
Reprezentacja miasta	
Wiśniewski (K. S. M. Gwiazda)	Musiał (W. K. S. C. W. T. Lot.)
Piwovarczyk (rez.)	Hocheisel (W. K. S. 61 p. p.)
Radowski (B. K. S. Polonia)	Sternalski (B. K. S. Polonia) (rez.)
Szulc (K. S. M. Gwiazda)	Jędrzejewski (W. K. S. 61 p. p.)
Zieliński (W. K. S. C. W. T. Lot.) (rez.)	
200 mtr.	Kocon Polcyn Tobolewski (rez.)
Sternalski (B. K. S. Polonia)	Zakrzewski (B. K. S. Polonia)
Radowski (B. K. S. Polonia)	
1500 mtr.	Kuligowski Osiński
Wiśniewski (K. S. M. Gwiazda)	Radowski (B. K. S. Polonia)
Wybraniec (W. K. S. C. W. T. Lot.)	Musiał (W. K. S. C. W. T. Lot.)
Piwovarczyk (W. K. S. C. T. Lot.) (rez.)	Sternalski (B. K. S. Polonia) (rez.)
200 mtr. płotki	Tobolewski Polcyn
Wiśniewski (K. S. M. Gwiazda)	Musiał (W. K. S. C. W. T. Lot.)
Piwovarczyk (W. K. S. C. W. T. Lot.)	Zakrzewski (B. K. S. Polonia)
Janik (W. K. S. C. W. T. Lot.) (rez.)	Kurnikowski (B. K. S. Polonia) (rez.)
400x300x100 (sztafeta)	Kocon Polcyn Bocięk Zieliński
Wiśniewski (K. S. M. Gwiazda)	Mackiewicz (W. K. S. C. T. Lot.)
Butowski (B. K. S. Polonia) (rez.)	

Znowu włamanie do biura adwokata.

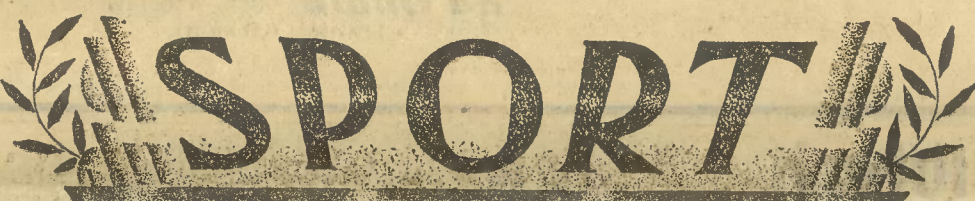
(k) Wśród przestępców na bruku bydgoskim zapanowała „moda” na włamanie do biur adwokatów. Niedawno donosiliśmy o włamaniu do biura adw. Niedzielskiego przy Starym Rynku, a obecnie mamy do zanotowania nowe podobne włamanie. Tym razem przestępcy uporczyli sobie za cel swej „roboty” biuro adw. Sawickiego przy ul. Marszałka Focha 20.

Włamywaczom udało się już otworzyć drzwi do biura, zostali jednak spłoszeni przez chłopca biurowego

Policja prowadzi energiczne śledztwo celem wykrycia sprawców tych włamań.

Dodać należy, że jest to trzecie w ciągu ostatnich kilku dni włamanie do biur adwokatów.

4x100 mtr.	Bocięk Zieliński Kulecki Kocon	Kula	Majtkowski R. Drzycimski
Skok wdal	Bocięk Zieliński	Biskupski Br. (W. K. S. C. W. T. Lot.) Szulc (K. S. M. Gwiazda) Bołczykowski (W. K. S. C. W. T. Lot.) (rez.)	
Cieśliewicz (W. K. S. 61 p. p.) Wesper (B. K. S. Polonia)		Dysk	Majtkowski R. Drzycimski
Skok wwyż	Drzycimski Kulecki	Kremski (W. K. S. C. T. Lot.) Orzechowski (Szkola Podchor.) Lewkowicz (W. K. S. C. W. T. Lot.) (rez.)	
Zakrzewski (B. K. S. Polonia) Kurdelski (K. S. M. Gwiazda) Kurdelski Stef. (K. S. M. Gwiazda)		Oszczep	Mikrut Alb. Mikrut Wład.
Skok o tycze	Majtkowski Skowroński	Na stadionie zostały zainstalowane megalafony, przez które będzie się informowało publiczność o przebiegu walki na trasie biegu poza stadionem. Nagrody za bieg „Dziennika Bydgoskiego” wystawione są w oknie naszego oddziału, przy ul. Dworcowej 5.	
Biskupski Br. (W. K. S. C. W. T. Lot.) Wybraniec (W. K. S. C. W. T. Lot.) Biskupski Z. (W. K. S. C. W. T. Lot.) (rez.)			

LEGJA BIJE LWOWSKI KLUB TENISOWY 4:1.

SENSACYJNA PORAZKA HEBDY Z WITTMANEM.

We Lwowie zakończył się w poniedziałek międzyklubowy mecz tenisowy pomiędzy Legją Warszawską a Lwowskim Klubem Tenisowym. W ogólnej punktacji niespodziewanie wysokie zwycięstwo odniosła Legja w stosunku 4:1.

Największą sensacją poniedziałkowych spotkań była porażka Hebby z Wittmanem. Wittman odniósł olbrzymi sukces, bijąc najlepszą obecnie rakiętę Polski, Hebdę, 6:3, 3:6, 6:2. Mecz miał przebieg dramatyczny. Hebda po początkowo dobrej grze wykazał pod koniec nerwową nieopanowaną grę, popełniając szereg rażących błędów Wittman wygrał zasłużenie, był bowiem graczem bardziej równym.

W drugim meczu Poplawski wygrał z Pohorylsem 7:5, 4:6, 6:1.

STAN WILIMOWSKIEGO POGORSZYŁ SIĘ.

Katowice. W stanie najlepszego piłkarza polskiego, Wilimowskiego, nastąpiło w poniedziałek nagłe pogorszenie, Wilimowskiego, który znajdował się już na kuracji w domu, przewieziono zpowrotem do szpitala w Katowicach.

CIEKAWY POSIEDZENIE POL. ZW. BOKSERSKIEGO.

Jutro, w środę, odbędzie się w Poznaniu posiedzenie zarządu Pol. Związku Bokserskiego, na którym rozważane będą kwestje między państwowych spotkań naszej reprezentacji bokserskiej w r. b. oraz — obozów olimpijskich dla naszych bokserów.

Na zebranie to przybędzie z Warszawy delegat PUWF, kpt. dr. Rettinger.

GIGANTYCZNY RAID KOLARSKI.

Moskwa. W Odesie nastąpił start 6 kolarzy sowieckich do wielkiego raidu na trasie Odesa—Władywostok.

Trasa ta wynosi 14.000 km. Będzie to najdłuższy raid kolarski na świecie. Kapitanem raidowców jest robotnik fabryki Dynamu w Odesie, Hryczenko.

KRAKÓW—BERLIN.

Przygotowania do meczu piłkarskiego Kraków—Berlin w dniu 9 czerwca br. są w pełni toku.

Mecz odbędzie się na boisku Cracovii, której trybuna pomieszcza kilkanaście tysięcy widzów. Ze Śląska, Poznania, Łodzi i Lwowa nadejdą w dniu meczu specjalne pociągi, organizowane przez Orbis.

Skład Krakowa ustalony zostanie po meczu treningowym. Zawodnicy Wisły — w razie wyjazdu do Belgii — nie weszliby w skład reprezentacji

DWA NOWE REKORDY POLSKI POKRĄŻONE NA BIELANACH.

W Centralnym Instytucie Wychowania Fizycznego na Bielanych odbyła się w poniedziałek na zakończenie obozu przedolimpijskiego treningu próba sprawdzenia wyników naszych czołowych lekkoatletów. W czasie tej próby pobyte zostały dwa rekordy Polski, mianowicie na 300 mtr. Śliwak (Lwów) uzyskał czas 36,2 sek., a na 20 km. Gancarz (Lwów) osiągnął wynik 1:10:16 sek. Oba wyniki są lepsze od dotychczasowych rekordów Polski.

W innych konkurencjach uzyskano również dobre wyniki: na 2 tys. mtr. Noji miał czas 5:38,8, na 110 mtr. przez płotki Twardowski uzyskał wynik 15,6, Lokajski rzucił oszczepem 64,47 mtr., Morończyk skoczył w dal 6,87 mtr., inne wyniki słabsze.

PIĘKNY CZYN.

Do Dyrektora Państwowego Urzędu WF i PW, pik. dypl. Kilińskiego, zwrócił się z Wrocławia b. notariusz, p. B. Kowalewski, który zadeklarował ofiarowanie własnego swego placu o wymiarach 1500 mtr. kwadratów na potrzeby przysposobienia wojskowego.

Tydzień propagandowy P. C. K.

Polski Czerwony Krzyż, organizacja powszechnie znana, na sztandarze której widnieje symbol miłosierdzia, urządza w czasie od 1 do 10 czerwca br. „tydzień propagandowy”.

Ze względu na żałobę narodową po zgonie wskrzesiciela Państwa Polskiego Marszałka Józefa Piłsudskiego, najwyższego kierownika Polskiego Czerwonego Krzyża, „tydzień” w roku bieżącym ograniczy się do solennej mszy św. w kościele farnym w niedzielę, dnia 2-go czerwca o godz. 10, poświęcenia i uroczystego wręczenia na Rynku im. Marsz. J. Piłsudskiego proporców nowoorganizowanemu drużynom ratowniczym, złożenia wieńca na grobie Nieznanego Powstańca i defilady na placu Wolności. W czasie tym urządza się zbiórkę uliczną na rzecz P. C. K., które społeczeństwo w zrozumieniu wielkiej idei P. C. K. i wskazań poświadczonych nam w testamentie śp. Wodza Narodu niewątpliwie wydatnie poprze i w uroczystości tej wzniosłej organizacji liczny weźmie udział.

Najnowsze zdjęcia ze świata

jak ślub pary królewskiej w Sztokholmie, międzynarodowe wyścigi samochodowe w Berlinie i inne ciekawe najaktualniejsze ilustracje z całego świata wywieszane zostały w witrynach filii naszej przy ul. Dworcowej.

GIWF IMIENIA MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

W „Monitorze Polskim” z dnia 27 maja 1935 r. ukazało się zarządzenie ministra spraw wojskowych i ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych w sprawie przemianowania Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie na Bielanych na „Centralny Instytut Wychowania Fizycznego imienia Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego”.

- ŁOTEWSCY TENISIŚCI W WILNIE.

W dniach 1 i 2 czerwca br. odbędzie się w Wilnie międzynarodowy turniej tenisowy z udziałem najlepszych rakięt Łotwy.

ZW. STRZ. K. S. ASTORJA

sekretariat czynny ul. Wrocławskiej w Domu Strzeleckim we wtorki i czwartki od godziny 19-tej do 20-tej.

C. GWIAZDA — BRDA 5:2.

W niedzielę na boisku Świtły odbył się mecz Gwiazda—Brda o mistrzostwo Pomorza klasy B. Mecz zakończył się wynikiem 5:2 na korzyść Gwiazdy, do przerwy 4:0. Gwiazda wystąpiła w składzie odmłodzonym. Publiczności dużo.

Gdzie lądowały balony?

Toruń. (PAT) W dniu dzisiejszym nadeszły do Torunia wiadomości o lądowaniu balonów wolnych, biorących udział w śródnym krajowych zawodach balonowych o pułhar przechodni im. pik. Wańkowicza.

Balon „Kraków” wylądował w dniu wczorajszym o godz. 22,55 w miejscowości Rychtal pod Kępem.

Balon „Mościce” wylądował również w dniu wczorajszym o godz. 19,45 pod Brudzewem niedaleko Kalisza.

Balon „Legjonowo” wylądował dziś o godz. 6,28 w miejscowości Mielec w woj. krakowskiej.

Balon „Lwów” wylądował w miejscowości Mały Tymbark pod Limanową.

Balon „Poznań” wylądował w miejscowości Krępna pod Jasłem (woj. krakowskiej).

Balon „Gopło” wylądował na Przędzcy Dukielskiej (woj. krakowskiej).

Balon „Wilno” wylądował w miejscowości Gorlice (woj. krakowskiej).

Balon „Syrena” wylądował dziś o godz. 13,40 w miejscowości Żalukiew koło Halicza (woj. stanisławowskiej).

Balon „Hel” wylądował o 13,20 pod Kaluszem (woj. stanisławowskiej).

Z kroniki nieszczęśliwych wypadków.

Porachunki osobiste wśród młodzieży.
(jk) 14 letni Tadeusz Kołpak, zam. przy ul. Dworcowej 70, zgłosił się do szpitala miejskiego z śladami obrażeń i okaleczeń. Młodzieniec wyjaśnił, że został on napadnięty i pobity w parku przy placu Wolności przez swego kolegę. Napad miał charakter porachunków osobistych.

Nieszczęście wszędzie cycha. Ignacy Jarzembowski, lat 20, zamieszkały przy ul. Dąbrowskiego, schodząc do piwnicy, uderzył się głową o żelazną framugę. Pierwszej pomocy lekarskiej udzielił nieszczęśliwemu szpital miejski, potem przewieziono go do domu.

Na ulicy zaślabił Jan Meczyński (Długa 62). Wijącego się w kurtkach Meczyńskiego przewieziono do szpitala miejskiego. Po pierwszej pomocy oddano chorego pod opiekę domową.

Sensacyjna rozprawa w Gnieźnie

Gniezno, 28. 5. (PAT). Wojskowy sąd okręgowy na sesji wyjazdowej w Gnieźnie rozprawy głośną przed rokiem sprawę katastrofy motocyklowej, spowodowanej przez kpt. Jerzego Brodzikowskiego. Wskutek wypadku jedna osoba zmarła. Sąd skazał kpt. Brodzikowskiego na 8 miesięcy więzienia, a uwzględniając okoliczność, iż skazany zaopiekował się rodziną zmarłego, zawiesił mu wykonanie kary na 4 lata.

CH. Z. M. P.

„ODRODZENIE”

W środę, dnia 29 maja o godz. 19,30 odbędzie się zebranie plenarne. Na porządku obrad aktualny referat dh. Bra-kowskiego K.

O liczny udział członków uprasza Zarząd.

Miesięczne bilety tramwajowe nabywać można w biurze tramwajów przy ul. Dr. Emila Warmińskiego 8 (pokój 2) w czasie od godziny 8 do 15 względnie w bydgoskim oddziale Polskiego Biura Podróży „Orbis”, plac Teatralny 6 w czasie od godziny 8,30 do 13 i od godz. 15 do 18.

Dwa referaty. W środę 29 maja o godzinie 20 odbędzie się w Resursie Kupieckiej zebranie obywatelskie, na którym znani prelegenci wygłoszą referaty i to p. kapitan Kulwiec na temat: „Marszałek Piłsudski jako wódz”, zaś p. dr. Marczyński o „Marszałku jako polityku”. Wstęp bezpłatny.

Nowy rekord Polski w locie na szybowcu.

Warszawa. Aeroklub Rzeczypospolitej został powiadomiony przez centrum szybowcowe w Bezmiechowej, iż pilotka szybowcowa aeroklubu lwowskiego Marja Jounga ustanowiła na Bezmiechowej na szybowcu WC5 konstrukcji inż. Czerwińskiego, nowy polski rekord kobiecy wysokości lotu na szybowcu, a mianowicie 965 m, ponad miejsce startu. Start ten odbył się w obecności wiceministra komunikacji A. Bobkowskiego i dyrektora lotnictwa cywilnego plk. Turbiaka. Poprzedni rekord wynosił 770 m.

Roosevelt zaciąga 5 miliardową pożyczkę.

Waszyngton, 28. 5. (PAT). Sekretarz skarbu Morgenthau podał do wiadomości, że w najbliższym czasie nastąpi emisja 3-procentowych obligacji z terminem płatności 1946 r. na ogólną sumę 5 miliardów dolarów.

Zestawiając zapowiedź nowej emisji na olbrzymią kwotę 5 miliardów dolarów z pogłoskami o rozpoczęciu w Stanach Zj. otwartego kursu inflacyjnego, szczególnie należy podkreślić moment, że ostatnio przyjęty przez izbę reprezentantów „Banking bill” ułatwia lokowanie w bankach papierów państwowych.

Coraz głośniej mówią o inflacji.

Nowy Jork, 28. 5. (PAT). W Stanach Zjednoczonych dużo się mówi, jak donosi

si prasa, o możliwości i prawdopodobieństwie inflacji dolara. Prezydent Roosevelt jest wprawdzie zdecydowanym przeciwnikiem inflacji w formie drukowania banknotów w wielkiej ilości, ale w kongresie jest silna grupa zwolenników emisji banknotów bez pokrycia oraz projektów ustaw, których uchwalenie podjąłoby za sobą znaczne zwiększenie emisji banknotów.

Poza tem istnieje inne niebezpieczeństwo: mianowicie fakt posiadania przez banki rezerwy federalnej nadwyżki w wysokości około 2 miliardy dolarów, które trudno ulokować na rynku z powodu trudności znalezienia godnych zaufania kredytobiorców. Rezerwy te stawną olbrzymią siłę potencjalną w kierunku inflacji kredytowej.

PRZYPOMINAMY!

W święto Wniebowstąpienia Pańskiego dnia 30-go maja

„Dzień Robotnika Katolickiego”

Zbiórka wszystkich towarzyszy i związków z zawodowych opartych o zasady encykliki papieskiej „Rerum Novarum”

o godzinie 9 min. 15 w ogrodzie p. KOWALSKIEGO na Około ulica Wrocławska (dawniej Kleinert).

BEZSENNOŚĆ wyniszcza organizm

a powstaje często wskutek zaburzeń układu nerwowego. Roslinne środki nasenne nie wywołują śpienia i zaniku wrażliwości nerwów oraz nie powodują przyzwyczajenia. Ziola Magistra Wolskiego „Pasiverosa” zawierają znane rośliny egzotyczne, o wybitnych właściwościach uspakajających Passiflorę (Kwiat Meki Pańskiej). Łagodzą one zaburzenia systemu nerwowego (nerwice serca, bóle i zawroty głowy, uczucie niepokoju, histeryę) i sprządzają krzepiący naturalny sen. Ze względu na swe łagodne działanie, pozabawione szkodliwych wpływów ubocznych, mogą być stosowane, bez obawy przyzwyczajania przez wszystkich, bez różnicy wieku.

Ziola ze znak. ochr. „Pasiverosa” do nabycia w aptekach i drogeriach (składach aptecznych) Wytwórnia Magister E. Woiski, Warszawa, Ziola 14/1.

Życia towarzyska.

Wtorek, 28 maja.

Godz. 19:00: Sokół V, sekcja żeńska. Ćwiczenia w sali gimn. przy ul. Kordeckiego. Obecność wszystkich druhen ćwiczących obowiązkowa.

Godz. 20:00: Tow. śpiewu „Halka”. Lekcja śpiewu. Z powodu ważnych spraw, uprasza się członków czynnych o konieczne przybycie. — O. P. N. „Gwiazda”. Zebranie zarządu w ognisku.

— Klub mandolinistów „Lutnia”. Lekcja I i II oddziału o godzinie 20 w lokalu klubowym, ul. Długa 24. Komplet konieczny.

— Bydgoski Chór Męski. Lekcja śpiewu u p. Bielawskiego, ul. Szczecińska 1. Uprasza się o gremjalne i punktualne przybycie.

— K. S. M. M. okręg Bydgoszcz. Zebranie zarządów wszystkich oddziałów w ognisku przy Farze.

Środa, 29 maja.

Godz. 19:00: Zarząd Tow. Kolonij Letniej Urzędników Dyrekcji Okr. Poczty i Telegr. Roczne walne zebranie w sali „Pod Lwem”, ul. Marszałka Focha.

Godz. 20:00: Tow. Czeladzi Kat. Zebranie z wykładem w Domu Czeladzi.

Table with exchange rates for various currencies: Bank Polski, dolary amerykańskie, funty szterlingów, franki szwajcarskie, franki francuskie, floreny holenderskie.

Pełna tabela loterii

16-ty dzień ciągnięcia IV-ej klasy Loterii Państw Wygrane pocieszenia po 50 zł.

I ciągnięcie

Table of lottery numbers for the first drawing, including columns of numbers and their corresponding prizes.

Main table of lottery numbers for the 16th drawing of the 4th class, organized in multiple columns.

Tabela wygranych Loterii Państwowej.

(Ciąg dalszy)

Table of lottery winners with columns of numbers and corresponding prize amounts.

III ciągnienie

Table of numbers drawn in the third drawing.

Jak wygrać na loterii? Dowiedzieć się najlepiej w Kolekturze gdzie KAFKAŁA Król Wygranych MILJON zawitał już dwukrotnie (na Nr. Nr. 61.415 i 72.450). Losy do I klasy już są do nabycia.

Niepodległościowcy zamierzają iść do wyborów samodzielnie.

Warszawa, 28. 5. (tel. wł.) Za kulisami politycznymi panuje bardzo ożywiony ruch. Celem tych zabiegów jest, aby niektórzy posłowie mogli wrócić do nowego Sejmu.

Wobec tego, że nowa ordynacja daje duże szanse organizacjom gospodarczym, grupa Michałkiewicza, nie chcąc tracić swych wpływów i zapewnić swym członkom wejście do nowego Sejmu, przystąpiła do gorącego organizowania nowej instytucji gospodarczo-społecznej.

Jest nią „Samopomoc wiejska”. Władze zatwierdziły już statut tej nowej, konjunkturnej organizacji. W programie wysunięto bardzo piękne hasła, jak: zbiorowa praca nad pouczeniem o właściwych sposobach gospodarowania na roli, o handlu wiejskim, o przemyśle chałupniczym, o spółdzielczości, o znaczeniu rolnictwa w rozwoju innych, gospodarczych sił państwa.

możliwe w naszych warunkach do przeprowadzenia. Piękne hasła rzucają się, aby pod nową i nieskompromitowaną firmą wejść na wieś, zyskać popularność, znaczenie i łatwiejszy dostęp do Sejmu.

Z drugiej strony planowana jest na szeroką skalę idea połączenia w odrębne ugrupowanie „niepodległościowców”. Grupa ta miałaby stworzyć duży blok prorządowy. Krąży w dalszym ciągu uporczywe pogłoski o akcji kół, zbliżonych do Meraczewskiego, mającej na celu połączenie Z. Z. Z. z grupą BBS Jaworowskiego i wciągnięcia do tego obozu innych pokrewnych ugrupowań.

Ożywione rozmowy z kulisami sejmowymi nie ustają. Zobaczymy, co z nich realnego wyniknie.

Pojechali na ekshumację zwłok matki Piłsudskiego.

Warszawa, 28. 5. (PAT) Dzisiaj wyjeżdżają do Kowna p. Czesław Kadenacy i kpt. Mieczysław Lepecki w celu dokonania ekshumacji zwłok s. p. matki marszałka Piłsudskiego i przewiezienia ich następnie do Wilna.

Matka marszałka Piłsudskiego zmarła w r. 1884 i została pochowana na cmentarzu we wsi Suginty (pow. wilkomirski), należącej podówczas do ojca marszałka.

Rząd litewski nie stawiał żadnych przeszkód w udzieleniu zezwolenia na przyjazd delegacji.

Zatrucie ciastem.

Kilonja, 28. 5. (PAT.) W ubiegłą sobotę po zjedzeniu ciasta zmarli przy objawach ostrego zatrucia żona lekarza i marynarz. Następnie zachorowało jeszcze 8 osób. Ponieważ piekarnia, z której pochodziło trujące ciasto obsługiwała większą ilość gospód, należy się spodziewać, iż liczba wypadków zatrucia będzie większa.

SPRZEDAŻ Domek 3 pokojowy ogród sprzeda. Ugory 45, gosp. 19507

Piekarnia (9511) w dużej kościelnej wsi do odstąpienia zaraz. Wiadomość agentura Sadki.

Dom centrum Bydgoszczy dochodowy 12000 rocznie, sprzedam Gdańska 60, Właścicielka. (5166)

Sprzedam dom w centrum Grudziądza wprost od właściciela bardzo korzystnie, w którym mieszczą się sklepy, restauracja i mieszkanie. Oferty składać PAT, Grudziądz nr. 433. (9518)

Dwupiętrowy morga ogrodu, działnica willi, 20.000. Właściciel Toruńska 13. (9520)

Dom (9505) place sprzedam. Terasy 7.

Pianino meble na sprzedaż. Sienkiewicza 33, m. 5. (5175)

KUPNA Domek (9506) kupię. Oferty pod „Wpłacę 7000”, do Dzien. Bydg.

Kupimy (9510) za gotówkę 1 podstaw walcowy 300/600 oraz 1 pytel piaski 4 działowy, używany lecz w dobrym stanie. Oferty prosimy składać do adm. Dz. Bydg. Bydgoszcz, pod „Młyn”.

Gospodarstwo rolne, kompletne inwentarze, maszynowe zabudowania kupię zaraz. Wpłacę 20.000, pośredniczy wykluczeni. Piotra Skargi nr. 14, m. 6. Kotarski. 9508

POSADY WOLNE Kucharka (5173) potrzebna. Asnyka 6, I p.

Ekspedjentki lub panienci do przyuczenia poszukuje Skład obuwia Poznańska 2. (9501)

Pomocnik handlowiec starszy potrzebny do mojego sklepu delikatesów, win. Uwzględniona będzie siła obywatela na dokładnym z powyższą branzą, dobry sprzedawca władający językiem polskim i niemieckim. Zgłoszenia piśmiennie z odpisaniami świadectw oraz podaniem wynagrodzenia przyjmuje Franciszek Kłopotki Toruń. (9512)

Służąca na wieś do wszystkiego zaraz potrzebna. Wiadom. Restauracja, Stary Rynek nr. 21. (9504)

Ekspedjentka (9529) z branzą piekarskiej, pierwsza siła, od 1 lipca potrzebna. Odpis świadectw. Oferty filja Dzien. Bydg. pod „Ekspedjentka”

Pomocnik krawiecki potrzebny. Warszawska 1. (9499)

Fryzjerka dobra żelazkowa, potrzebna, posada stała, pensja, mieszkanie, utrzymanie, wolne. Kant. Toruń-Podgórz. (9514)

Urzędnik gospodarczy potrzebny na 900 morg. Zgłoszenia: Kozietulskiego 10. (9521)

Panienska inteligentna i sympatyczna do obsługi gości potrzebna Cukiernia Nasadek, Marsz. Focha 10 (9522)

POSADY POSZUKUJA Inteligentna dobrze polecona wychowawczyni poszukuje posady do dzieci, zna język polski, niemiecki, francuski, muzyka i buchalterja miejscowość obojetna. Oferty pod „Zaufana” Dziennik Bydgoski, Toruń. (9513)

MIESZKANIA WOLNE 4-6 pokoi wolnych. Długa 32. (5167)

Pokój kuchnia. Piękna 27. (9431)

DZIERŻAWY szukam (9524) dzierżawy restauracji lub pensjonat w Gdyni lub okolicy, blisko morza. Oferty „Morze” Dziennik.

POKOJE WOLNE Pokój Pomorska 3. (5160)

Pokój Kordeckiego 25-8. (9503)

2 pokoje wolne przy rodzinie Gdańska 60, I p. (5188)

Dnia 26 maja 1935 r. zasnął w Bogu opatrzony Sakramentami św. nasz najdroższy, jedyny, kochany syn s. p.

Franciszek Golombek

przeżywszy lat 38 o czym donoszą w ciężkim smutku pograżeni

Redzice.
Bydgoszcz, dnia 26. V. 1935 r.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dn. 30 maja br. o godz. 5-tej po poł. z domu żałoby ul. Chocimska 3.
Msza św. za duszę zmarłego odbędzie się w środę, dn. 29 bm. o godz. 8-mej i w piątek 31 bm. o godz. 8,30 w kościele Wincenczego à Paulo na Bielawkach. (5163)

W dniu 25 maja 1935 r. zmarł po ciężkich cierpieniach nasz współpracownik śp.

Jan Wojciechowski

W Zmarłym straciłszy szereg kolegów.
Pracownicy f-my „Grakona“ Onufry Gertner i Ska w Bydgoszczy

Pogrzeb odbędzie się w dniu 28. V. 35. o godzinie 16-tej z kostnicy cmentarza Serca Jezusowego. (9322)

Postanowienie.

W sprawie układu zapobiegawczego nad majątkiem aptekarza Franciszka Maliszewskiego w Chelmży wyznacza się ponowny termin ogólnego zgromadzenia wierzycieli dłużnika na 13 czerwca 1935 o godz. 11 pokój 9 podpisanego Sądu celem rozpatrzenia drugiej propozycji ugodowej dłużnika. (9517)
Chelmża, 25 maja 1935. **Sąd Grodzki.**

Czytelnikom „Dziennika Bydgoskiego“

Jeżeli nie Szyler-Szkolnik, to ktoś inny... (text continues with a testimonial about a fortune teller named Szyler-Szkolnik, mentioning various services and a large sum of money received).

Ogród rajski „Stara Bydgoszcz“
poleca stale (9531)
zupe rakową.

Dywany, firany
chodniki, obicia meblowe

poleca (24228)
„Dekoracja“
Gdańska 22.
Teł. 226.

Szczególą uwagę zwraca się na specjalną szwalnię stylowych i modnych firan.

ORYGINALNE PROSJKI

„MIGRENO-
NERVOSIN“
R.M.S.W. 1935/9
ZNAK FABR.
z **KOGUTKIEM**
SA ŚRODKIEM
KOJĄCYM BÓLE
ZASTOSOWANIE :

BOLE GŁOWE
MIGRENA, NEURALGIA
BOLE ŻEBOWE
GRYPA, PRZEZIĘBIENIA
BOLE : ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE I.T.P.

ŻĄDĄCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW
ZE ZR. FABR. **KOGUTEK**
SPRZEDAJA APTEKI

2250

Do wdzierławienia (9474)
SKŁADY CENTRUM
w POZNANIU, ULICA NOWA NR. 2
z 1 i 2 oknami. Nadają się na konfekcję
damską, blawaty futra, obuwiu i innej branzę.
Inform.: „The Gentelman, Poznań, 27 Grudnia 4.

Czytajcie Dziennik Bydgoski!

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 cyfr = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi jedno słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Drobne ogłoszenia

Większe ogłoszenia wśród drobnych 50 % drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeń.

Dla poszukujących osady 20% zniżki. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, ani do zwrotu pieniędzy.

POLECENIA

Fasonowanie
i czyszczenie kapeluszy damskich — męskich słomkowych i filcowych, najnowsze fasony. **Pomorska 35.** (6167)

Wózki (9526) dziecięce najtaniej. Długa 5. Reperacje — zamiany.

Meble

kupisz zawsze najtaniej tylko u (2812)
Bernarda Nowaka
Bydgoszcz, Długa 10.
Uwaga na adres Długa 10.

50 wózków dziecięcych najnowszych modeli o trzymale m. **Wasielewski, Dworcowa 41.** (9509)

SPRZEDAŻE

Stary handel paszy, zboża odstąpię. Wiadomość Express, Warszawska. (5029)

Piekarnie (5171) kolonialki, restauracje najkorzystniej poleca Sokołowski, Sniadeckich 52.

Dwupiętrowy dom, piekarnia, rzeźnictwem, dochód 4000, cena 18000 sprzedawca Sokołowski Sniadeckich 52. (5170)

Domek ogród owocowy sprzedam. Piękna 16. (9485)

Kamienice (Gdańskiej) tania. Wskaże Dziennik. (9528)

Repertuar kin bydgoskich:
ADRIA: „Pościg za ciemnością“
APOLLO: „Casanova“ i nadprogram.
BALTYK: „Szmuglerzy amerykańscy“ i „Rinaldo Rinaldini“.
KRYSTAL: „Żywy zastaw“ z Shirley Temple, premjera.
MARYSIENKA: „I cóż dalej szary człowiek?“ i „Co mój mąż robi w nocy?“
REWIA: „Dziewczyna na rozkaz“ i „Braterstwo ludów“. Na scenie Oles Olesławski.

Restauracje

centrum Bydgoszczy sprzedam. Oferty pod „Egzystencja“ filja Dzienn. Bydg. (5182)

Kamienica piętrowa ogrodem Bielawki, 10000. Nowakowski, Kaszubska 2. (9487)

Uwaga! Pierwszorządny narożnikowy interes kolonialny, 3 pok. mieszkanie, z towarem i urzędz. bardzo korzystnie na sprzedaż. Filja pod „Interes“. (5181)

Wyjątkowa okazja. Sprzedam kilka bardzo pięknych perskich dywanów i mostków za gotówkę. Zgłoszenia do Administracji pod „Dywany“. (9470)

Powózka na sprzedaż. Hetmańska nr. 25. (5138)

Palto męskie letnie sprzedam. Chelmińska 10, skład. (9488)

Rower męski, maszynę „Singer“ damską i krawiecką, maszynę szewskie, elektrolux 110 220 volt, radio, gramofon, różne meble ze spadu poleca tania. „Sala Licytacyjna“, Gdańska nr. 42. (9536)

Sprzedam (5153) łóżko dziecięce, lustro, łóżko z materacem, regały, szafy. Oglądać od 12 do 16. Gdańska 144-4.

Sprzedam regały sklepowe białe, szafę oszkloną. Skład mebli, Dworcowa 31. (5152)

Pianino nowe Majewskiego bronzowe, pianino Jähnego czarne, fortepian zagraniczny, jazzband kompletny, skrzypce, różne obraby wskutek wyjazdu sprzedawca „Sala Licytacyjna“ Gdańska 42. (9535)

Radio (5183) 5 lampowe super do prądu zmiennego, nowe, okazje sprzedam. Sniadeckich 61, m. 1, od 4-8.

Jadalne sypialkę, kwiatnik tania. Lipowa 12. (5178)

Rower balonówkę, dobrze utrzymaną na sprzedaż. Zgl. Dziennik Bydgoski portjer. (9534)

KUPNA

Poszukuje kupna lepszego domu czynszowego, w dobrym utrzymaniu, przy natychmiastowej wpłacie co najmniej 25000 zł. Oferty do Dziennika Bydgoskiego pod „X. P. 125“. (9460)

Podróżujących zastępców, tylko dzielnych sprzedawców, którzy się mogą wykaazać dobruem świadectwami do sprzedaży bardzo pokupnego artykułu, za pensją i prowizją, zarobek do 1000 zł miesięcznie możliwy, poszukuje. Zgłoszenia z odpisem świadectwa i życiorysem pod „R 1000“. Znajomość języka polskiego i niemieckiego wymagana w słowie i piśmie. (9453)

POSADY WOLNE

Ekspedjentka wypomóżkę do rzeźnictwa potrzebna. Adres Dziennik Bydgoski. (9197)

Uczennica do szycia potrzebna. Podwale 11-3. (9486)

Dziewczyne (9497) do sprzątania i wszelkich prac poszukuje od 1-go czerwca. Fordońska 105.

Młodsza posługaczka i chłopiec do posyłek zaraz potrzebni. Dworcowa 32, skład. (5172)

POSADY POSZUKUJĄ

Stangret obeznany z końmi rasowymi poszukuje posady. Mogę dać kaucję. Oferty „Stangret“. (9489)

Mistrz fryzjerski poszukuje posady. Oferty filja Dziennika pod „Lat 26“. (5157)

Drogerzysta (9491) dypl. foto-laborant poszukuje zajęcia wyłącznie jako podróżujący. Oferty Dziennik „Laborant“.

Techniczka dentystyczna szuka posady z utrzymaniem 40 zł miesięcznie. Oferty Dz. Bydgoski „T. T.“ (9391)

DZIERZAWY

Oberże w kościelnej włosce, wdzierzawie. Dokładne of. do Dz. B. pod „3000“. (9373)

Ubikacja warsztatowa, Sienkiewicza 11. (4903)

Składu próznego, nadającego się na kolonialkę poszukuje zaraz lub później. Zgl. pod „Skład“ filja Dziennika. (5155)

POKOJE WOLNE

Pokój (5158) lub dwa, meblowane, zaraz, wejście nie krepujące. Podwale 1-5, I piętro.

MIESZKANIA SZUKA

Mieszkania 2-pokojowego kuchnię poszukuje bezdzietny urzędnik. Oferty filja Dziennika „K. Z.“ (5156)

1 i 2 pokojowe kuch. Jana Kazimierza 8/1a

2 pokojowe: Krucza 8 przy Kossaka. Farna 6, II p. oficyna.

3 pokojowe: Kuligowski, Gdańska 33. komfort. Sniadeckich 39/1.

kuchnia zaraz w willi. Czyżkówko, Koronowska nr. 86.

3-4 pokojowe: urząd. Jagiellońska 23.

4 pokojowe: łazienka, III piętro od 1. 6. Śląska 4-8. Pomorska 22.

Pokój kuchnią wynajmę. Długa 5. (9527)

Mieszkanie 5-6 pokoi II piętro wynajmę gospodarz Gdańska 52.

3 pokojowe (9523) kuchnia, okna na Stary Rynek. Podwale 10-4.

6 pokojowe I piętro, komfortowe, do wdzierzawienia na biuro lub mieszkanie. Gdańska nr. 46-1. (5016)

Pokój dla starszego inteligentnego pana u samotnej pani. Siemiradzkiego 11, m. 3. (9484)

Pokój kuchnia. Piękna 27. (9481)

Pokój Niedźwiedzia 4-7. (9478)

Pokój Sniadeckich 59. (5154)

Pokój (5151) umebłowany do wynajęcia. Gdańska 78, m. 3.

Pokój Gdańska 27-9. (5177)

Pokój Grodzka 4-4. (5185)

Elegancki (5174) pokój. Pomorska 32, m. 4.

Pokój umebłowany panu, blisko dworca. Unji Lubelskiej nr. 1-3. (5161)

LETNISKA

Letnisko przy stacji, szosie, jeziorą, lasem, plażą, łodzią, wdzierzawie. Rączkowiak, Jankowo Dolne, Gniezno. (9533)

RÓŻNE

Restauracja A. Deja, Dworcowa 71 wydaje obiady, kolacje z 8 dań po 70 gr. (9135)

ZGUBY

W dniu 27 bm. przy Kasie Ekspedycji Towarowej zostawielem portfel wraz dowodami, uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wyngrozeniem. Rejentowicz, Warminskiego 15. (5179)

Pies wileczur ze skórzaną obrozą zaginął Pierackiego 9. Znalazca otrzyma wynagrodzenie. (5158)

Odciski

radycznie usuwa tylko pasta lub płyn „EGO“. Do nabycia w drogerjach. (9537)

Wypożyczam maszynę do szycia. Gromke, Grunwaldzka 20. (9480)

Pluskwy

i ich zarodki tępi radycznie **Pluskiwiol**. Do nabycia w drogerji B. Kiedrowskiego, Długa 53 i Mostowa 5. (9267)

Ostrzeżenie ponieważ nabyłam gospodarstwo Karta 3, Unisław w drodze przetargu przy musowego, ostrzegam przed wdzierzawieniem roli, łąk, od małżonków Bonieckich z Unisławia, Marja Krużycka. (9525)

Samotna wiek średni, zapozna starszą osobę którą zajmuję się sumiennie. Oferty filja pod „Gosposia“. (5188)

DOBRE SERCE.

— Biedny ptaszek, przecież jemu w tej malej klatce powietrza brakuje...

LETNISKA

Letnisko przy stacji, szosie, jeziorą, lasem, plażą, łodzią, wdzierzawie. Rączkowiak, Jankowo Dolne, Gniezno. (9533)

RÓŻNE

Restauracja A. Deja, Dworcowa 71 wydaje obiady, kolacje z 8 dań po 70 gr. (9135)

LETNISKA

Letnisko przy stacji, szosie, jeziorą, lasem, plażą, łodzią, wdzierzawie. Rączkowiak, Jankowo Dolne, Gniezno. (9533)

W dniu 27 bm. przy Kasie Ekspedycji Towarowej zostawielem portfel wraz dowodami, uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wyngrozeniem. Rejentowicz, Warminskiego 15. (5179)

Pies wileczur ze skórzaną obrozą zaginął Pierackiego 9. Znalazca otrzyma wynagrodzenie. (5158)

LETNISKA

Letnisko przy stacji, szosie, jeziorą, lasem, plażą, łodzią, wdzierzawie. Rączkowiak, Jankowo Dolne, Gniezno. (9533)

RÓŻNE

Restauracja A. Deja, Dworcowa 71 wydaje obiady, kolacje z 8 dań po 70 gr. (9135)

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetryowy na stronie 7-lamowej szerokości 33 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł. na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 lam., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każde dalsze 15 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20% zniżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych, 50% drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy. Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czcionkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Za redakcją odpowiedzialny: Stanisław Nowakowski w Bydgoszczy; za dział gdański: Mieczysław Mistat w Gdyni.